

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostního managementu

Katedra správního práva a správní vědy

Správní rozhodnutí

Bakalářská práce

Administrative decision

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. JUDr. PhDr. Fiala Zdeněk Ph.D.

AUTOR PRÁCE

David Kliment

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne **26/02/2024**

David Kliment

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu bakalářské práce doc. JUDr. PhDr. Zdeňku Fialovi Ph.D. za zapůjčení odborné literatury, podnětné rady, a odbornou metodickou pomoc při zpracování mé práce.

ANOTACE

Cílem této práce s názvem „Správní rozhodnutí“ je důkladně zanalyzovat a čtenáři přiblížit současný stav stejnojmenného právního institutu, identifikovat jeho případné problémy a doporučit legislativní opatření *de lege ferenda*. Práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol, přičemž první kapitola se věnuje základním pojmům a komparaci pojmů správního rozhodnutí a správního aktu. Druhá kapitola navazuje s uvedením a rozpracováním jednotlivých znaků tohoto právního institutu. Ve třetí kapitole je čtenáři nabídnuta možnost velmi podrobného seznámení se s možnostmi členění správního rozhodnutí s důrazem na praktické příklady ze současné právní úpravy. Čtvrtá kapitola je pak zaměřena na jeho vlastnosti. Poslední kapitola této práce pojednává o jeho náležitostech a vadách, které může právě nedodržení těchto náležitostí způsobit. Celá práce je postavena zejména na odborné vysokoškolské a právnícké literatuře, odborných periodikách, komentářích právních předpisů od největších českých myslitelů správního práva, judikatuře a praktických příkladech, umožňujících hlubší pochopení tohoto složitého a komplexního aktu aplikace práva. Tato práce vychází z právního stavu ke dni 1. ledna 2024.

KLÍČOVÁ SLOVA

Správní rozhodnutí, správní akt, správní právo, správní řád, členění správního rozhodnutí, vlastnosti správního rozhodnutí, náležitosti správního rozhodnutí.

SUMMARY

The aim of this thesis entitled "Administrative decision" is to analyse and present the current state of the eponymous legal institute, to identify its potential problems and to recommend *de lege ferenda* legislative measures. The thesis is divided into five main chapters, the first of which is devoted to basic concepts and a comparison of the concepts of administrative decision and administrative act. The second chapter continues with the introduction and elaboration of the individual features of this legal institution. In the third chapter, the reader is offered the opportunity to get acquainted in great detail with the possibilities of subdividing an administrative decision with an emphasis on practical examples from the current legislation. The fourth chapter then focuses on its characteristics. The last chapter of this thesis deals with its formalities and the defects that failure to comply with these formalities may cause. The whole work is based mainly on the professional university and legal literature, professional periodicals, commentaries on legal regulations by the greatest Czech thinkers of administrative law, case law and practical examples, enabling a deeper understanding of this complicated and complex act of law application. This work is based on the legal situation as of 1 January 2024.

KEYWORDS

Administrative decision, administrative act, administrative law, administrative rules, division of administrative decision, characteristics of administrative decision, elements of administrative decision

OBSAH

OBSAH	6
ÚVOD	8
1. ZÁKLADNÍ POJMY	10
1.1. KOMPARACE POJMŮ SPRÁVNÍ ROZHODNUTÍ A SPRÁVNÍ AKT	10
1.2. POJEM SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	11
2. ZNAKY SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	15
2.1. ZÁKONNOST SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	15
2.2. JMENOVITOST ADRESÁTA A URČITOST VĚCI	17
2.3. OSTATNÍ ZNAKY SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	18
3. DRUHY SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	19
3.1. ČLENĚNÍ PODLE OBSAHU REGULOVANÝCH VZTAHŮ	19
3.2. ČLENĚNÍ PODLE POVAHY PRÁVNÍCH ÚČINKŮ	20
3.3. ČLENĚNÍ PODLE OKRUHU OSOB, KTERÉ ROZHODNUTÍ ZAVAZUJE	21
3.4. ČLENĚNÍ PODLE PROCESNÍHO REŽIMU	22
3.5. ČLENĚNÍ PODLE PŘÍNOSU OBSAHU PRO ADRESÁTA	23
3.6. ČLENĚNÍ PODLE VZTAHU K PRÁVNÍ POZICI ADRESÁTA	24
3.7. ČLENĚNÍ PODLE STUPNĚ VÁZANOSTI ZÁKONNOU ÚPRAVOU	26
3.8. ČLENĚNÍ PODLE STUPNĚ ZÁVISLOSTI NA ÚKONECH JINÝCH OSOB NEBO ORGÁNŮ	27
3.9. ČLENĚNÍ PODLE ČASOVÉHO OMEZENÍ	28
3.10. ČLENĚNÍ PODLE TERITORIÁLNÍCH ÚČINKŮ	28
3.11. DALŠÍ DRUHY SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	30
3.11.1. <i>Schvalovací rozhodnutí</i>	30
3.11.2. <i>Povolení</i>	31
3.11.3. <i>Koncese</i>	32
3.11.4. <i>Usnesení</i>	33
3.11.5. <i>Příkaz</i>	34
3.11.6. <i>Vydání dokladu místo rozhodnutí</i>	36
4. VLASTNOSTI SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	37
4.1. PLATNOST SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	37
4.2. PRÁVNÍ MOC SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	39
4.2.1. <i>Formální právní moc správního rozhodnutí</i>	39
4.2.2. <i>Materiální právní moc správního rozhodnutí</i>	41

4.3.	ÚČINNOST SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ.....	43
4.4.	VYKONATELNOST SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	44
5.	NÁLEŽITOSTI SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	47
5.1.	KOMPETENČNÍ NÁLEŽITOSTI	48
5.2.	OBSAHOVÉ NÁLEŽITOSTI SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ.....	52
5.2.1.	<i>Výroková část správního rozhodnutí</i>	<i>53</i>
5.2.2.	<i>Odůvodnění správního rozhodnutí</i>	<i>57</i>
5.2.3.	<i>Poučení účastníků správního rozhodnutí.....</i>	<i>59</i>
5.3.	FORMÁLNÍ NÁLEŽITOSTI SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	60
5.4.	PROCEDURÁLNÍ NÁLEŽITOSTI SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ	63
ZÁVĚR		65
SEZNAM ZKRATEK		67
ZDROJE.....		68
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	68
	SEZNAM POUŽITÝCH PERIODIK.....	70
	SEZNAM POUŽITÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	70
	SEZNAM POUŽITÉ JUDIKATURY.....	72
	SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	72

ÚVOD

Veřejná správa a její činnosti jsou v dnešní době moderního právního státu zásadním determinantem našeho běžného života. Lze rozlišovat mezi normativními správními akty (dříve abstraktními akty), opatřeními obecné povahy, veřejnoprávními smlouvami, faktickými a neregulativními úkony a samozřejmě správními akty (dříve individuálními správními akty), pro které je používán legální pojem „správní rozhodnutí“. Tato práce se zaměřuje právě na institut správního rozhodnutí, jehož multisférický význam nám nyní dovolte přiblížit.

Prvně je třeba zdůraznit, že se jedná o velmi významný akt aplikace práva, který vyvolává celou řadu aktivit fyzických i právnických osob. Jen těžko bychom našli někoho, kdo nikdy nebyl adresátem správního rozhodnutí nebo alespoň účastníkem správního řízení. Také nelze nezmínit, že samotný proces správního řízení existuje právě za účelem vydání správního rozhodnutí, což je uvedeno i v základním právním předpisu správního práva, konkrétně v ustanovení § 9 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“).

Byť je správní rozhodnutí konkrétním a jmenovitým aktem, tak z širší perspektivy nemá význam pouze pro adresáta, ale i pro veřejnou správu jako celek, což lze dovodit z ustanovení § 2 odst. 4 SŘ. Z příslušného ustanovení plyne, že je zásadním prostředkem ochrany veřejného zájmu a také se stává závazným pro rozhodování obdobných případů v budoucnu, aby nevznikaly bezdůvodné rozdíly mezi rozhodovací praxí správních orgánů.

Z výše uvedeného lze dovodit, že institut správního rozhodnutí skutečně velkou měrou zasahuje do sféry našich životů i činnosti veřejné správy, což zcela určitě vyžaduje, aby byl detailně zákonem upraven a adresáti i vykonavatelé jeho právní úpravu znali.

V této práci si klademe za cíl, zejména pomocí odborné vysokoškolské a právnické literatury, odborných periodik, komentářů právních předpisů, judikatury a praktických příkladů, důkladně zanalyzovat a čtenáři přiblížit současný stav právního institutu správního rozhodnutí, identifikovat jeho případné problémy a doporučit legislativní opatření *de lege ferenda*.

Práce je rozdělena do pěti hlavních kapitol, přičemž první kapitola se věnuje základním pojmům a komparaci pojmů správního rozhodnutí a správního aktu. Druhá kapitola navazuje s uvedením a rozpracováním jednotlivých znaků tohoto právního institutu. Ve třetí kapitole je čtenáři nabídnuta možnost velmi podrobného seznámení se s možnostmi členění správního rozhodnutí s důrazem na praktické příklady ze současné právní úpravy. Čtvrtá kapitola je pak zaměřena na jeho vlastnosti. Poslední kapitola této práce pojednává o jeho náležitostech a vadách, které může právě nedodržení těchto náležitostí způsobit.

Věříme v přínos naší práce pro akademickou obec, jelikož poskytuje ucelený a komplexní pohled na tuto složitou problematiku ve vzájemných souvislostech.

1. ZÁKLADNÍ POJMY

V této kapitole se věnujeme vymezení pojmu správního rozhodnutí v užším i širším pojetí (*stricto a largo sensu*) a komparaci výrazů „správní rozhodnutí“ a „správní akt“. Jedná se o nezbytné informace, jež jsou potřeba k uchopení celé problematiky. Z důvodu koncentrace práce jsme se rozhodli nevěnovat zvláštní pozornost definování příbuzných termínů např. správní právo, správní řízení, správní orgán, veřejná správa apod., jelikož by to zatěžovalo práci nadbytečnými informacemi, které čtenář jednoduše nalezne v jiných odborných pracích či publikacích.

1.1. Komparace pojmů správní rozhodnutí a správní akt

Zatímco teorie správního práva používá termínu „správní akt“, dříve „individuální správní akt“ či „konkrétní správní akt“, tak pojmem zákonným je již od samotného zavedení právní úpravy pojem „rozhodnutí“.¹ V odborné literatuře a komentářích právních předpisů však jsou tyto dva pojmy nezdědka používány jako synonyma², což nepovažujeme za chybu a v této práci jsme zvolili postup obdobný.

Tato terminologická rozepře mohla být vyřešena při uvedení nynějšího SŘ, kdy se až do poslední fáze legislativního procesu kalkulovalo s obecným označením „správní akt“ pro všechny typy rozhodnutí správního orgánu, přičemž ten se měl posléze členit na současné rozhodnutí v širším a užším smyslu.³ Zákonodárci se tehdy inspirovali v německém správním řádu, který tento pojem (něm. *Verwaltungsakt*) užíval a dodnes užívá.⁴ To se však nakonec nestalo a byl

¹ SKULOVÁ Soňa a Lukáš POTĚŠIL. *Prostředky ochrany subjektivních práv ve veřejné správě – jejich systém a efektivnost*. Praha: C.H. Beck, 2017. 464 s. ISBN 978-80-7400-647-0. s. 126.

² Např. HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 116. marg. č. 172. Obdobně též FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 325. Nebo HRABÁK, Jan. *Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 484 s. ISBN 978-80-7598-134-9. s. 220. nebo PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. Glosátor. 519 s. ISBN 978-80-7502-202-8. s. 218.

³ VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006. 1042 s. ISBN 978-80-7273-134-3. s. 107.

⁴ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 157. marg. č. 231.

použit pojem „rozhodnutí“, jehož význam je vždy potřeba dovozovat z kontextu daného zákonného ustanovení.

Závěrem této komparace je, že v našem právním prostředí za současného stavu můžeme tyto pojmy vykládat jako synonyma, přičemž pojmenování „správní akt“ je častější pro správní právo hmotné a správněprávní teorii a pojmenování „správní rozhodnutí“ pro správní právo procesní a správněprávní praxi.

1.2. Pojem správního rozhodnutí

V tuzemské právní úpravě sice legální pojem správního rozhodnutí independentně neexistuje, ale ve SŘ nalezneme několik ustanovení, z nichž ho lze dovodit. Například v ustanovení § 67 odst. 1 SŘ normotvůrce uvádí následující: *„Rozhodnutím správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá, nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách.“*⁵. Z tohoto souvětí můžeme vyvodit: 1) vrchnostenský charakter 2) určitost věci a 3) jmenovitost adresáta.

Pro úplnost je vhodné toto ustanovení ještě doplnit o ustanovení § 9 SŘ, které upravuje správní řízení a s předešlým ustanovením se ve velké míře překrývá: *„Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.“*⁶. Kromě již výše zmíněných charakteristik lze navíc z ustanovení dovodit, že vydání správního rozhodnutí je účelem správního řízení.

Opomenout nelze ani na ustanovení § 2 odst. 4 SŘ zakotvující zásadu ochrany veřejného zájmu a zásadu legitimního očekávání: *„Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“*⁷.

⁵ Ustanovení § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

⁶ Ustanovení § 9 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

Provedením fúze těchto tří zákonných ustanovení dostaneme zákonnou definici, která by mohla vypadat například takto: Správní rozhodnutí, jehož vydání je účelem správního řízení, je jednostranným projevem vůle správního orgánu, jímž správní orgán v určité věci zakládá, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá, nebo v zákonem stanovených případech rozhoduje o procesních otázkách, to vše za dodržení podmínky, že správní orgán nejedná v rozporu s veřejným zájmem nebo ustálenou rozhodovací praxí.

Nebudeme-li trvat na zahrnutí ustanovení § 2 odst. 4 a § 9 SŘ, tak velmi povedenou shrnující definici uvádí ve své publikaci kolektiv autorů doc. Frumarová, JUDr. Grygar, doc. Pouperová a JUDr. Škurek: „*Rozhodnutí ve smyslu správního řádu je jednostranný úkon, kterým správní orgán v konkrétním případě autoritativně upravuje právní poměry individuálně určených adresátů, stojících mimo organizační strukturu veřejné správy.*“⁸. Autoři ovšem akcentují jinou důležitou charakteristiku a to tu, že se jedná o úkon směřující vně veřejné správy.

Jak jsme již naznačili v předešlé kapitole, tak pojem „rozhodnutí“ je potřeba vykládat ve dvou rovinách: 1) užší pojetí (*stricto sensu*) a 2) širší pojetí (*largo sensu*).

V případě *stricto sensu* se jedná pouze o meritorní rozhodnutí.⁹ Tím se rozumí takové rozhodnutí, jehož obsahem je konečný verdikt v hlavní otázce řízení upravující hmotněprávní postavení osob.¹⁰ Je záhodno zmínit, že se v právní teorii lze setkat i s jinými označeními pro tento akt, např. materiální rozhodnutí, hmotněprávní rozhodnutí, rozhodnutí ve věci či rozhodnutí v meritu věci.¹¹

⁸ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 265. marg. č. 866.

⁹ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 328.

¹⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 85.

¹¹ Např. HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 85. Obdobě též KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 159. marg. č. 236. Nebo PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. Glosátor. 519 s. ISBN 978-80-7502-202-8. s. 218.

Largo sensu v sobě kromě *stricto sensu* obsahuje i rozhodnutí procesní,¹² jež nemá za cíl konečně rozhodnout o projednávané věci, ale pouze usměrňuje řízení a zajišťuje jeho řádný průběh. Má tedy zpravidla procesněprávní důsledky, ovšem výjimečně může mít i důsledky hmotněprávní, např. v případě rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty.¹³ Procesní akt mající hmotněprávní důsledky lze pak označovat jako „jiný procesní akt“ a akt mající pouze procesněprávní důsledky jako „čistě procesní“.¹⁴ I u tohoto aktu aplikace práva se můžeme v právní teorii setkat s jiným pojmenováním, např. nemeritorní rozhodnutí.¹⁵

Ve správněprávní praxi se pak pro různá rozhodnutí (v širším smyslu) používají dvě základní zákonná označení a to „usnesení“ a „rozhodnutí“, přičemž pro meritorní rozhodnutí je primárně určeno označení „rozhodnutí“ a pro nemeritorní rozhodnutí „usnesení“. Ovšem toto pravidlo není stoprocentní a lze se setkat s rozhodnutími v meritu věci pojmenovanými jako usnesení a naopak.¹⁶ Meritorním rozhodnutím tedy je např. usnesení o zastavení řízení o přestupku, z důvodu, že skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem dle ustanovení § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PZ“), přestože je označeno jako „usnesení“.¹⁷ Příkladem opačným, tedy nemeritorní rozhodnutí označené jako „rozhodnutí“, je již zmíněné rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty dle ustanovení § 62 SŘ.

¹² FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 328.

¹³ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 85.

¹⁴ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 117. pozn. č. 23.

¹⁵ Např. FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 267. marg. č. 878.

¹⁶ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 328.

¹⁷ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 160. marg. č. 236.

Kromě již dvou výše zmíněných označení různé právní předpisy používají i celou řadu dalších označení. Kupříkladu: příkaz,¹⁸ příkaz na místě¹⁹, povolení, koncese, schválení, jmenování, výměr, licence,²⁰ souhlas, rozkaz, závazný pokyn či příslib.²¹ Zásadním důvodem těchto terminologických odlišností je obrovská roztržičnost právní úpravy správního práva do nepřehledného množství zvláštních právních předpisů. Některé zvláštní právní předpisy, především ty staršího data publikace, pak používají pojmy, které již současný správní řád nezná nebo naopak používají označení „rozhodnutí“ pro věci, které rozhodnutím nejsou. Z tohoto důvodu je potřeba vždy vycházet z materiálního pojetí správního rozhodnutí.

V materiálním pojetí správního rozhodnutí není důležité, jak je označeno, neboť "rozhodnutí" je pouze označením technickým a je třeba k němu vždy přistupovat z hlediska jeho obsahu, nikoliv formy.²² Oním určujícím znakem, jak uvádí doc. Fiala a kol., tedy je „... skutečnost, že orgán veřejné moci tímto svým aktem autoritativně a pravomocně zasáhl do právní sféry navrhovatele, tj. tímto rozhodnutím došlo ke vzniku, změně nebo zániku oprávnění a povinností fyzické nebo právnické osoby...“²³.

Přestože soudy různé výše zmíněné nejasnosti korigují, tak se domníváme, že v rámci zachování nejvyšší možné míry právní jistoty je pro moderní právní stát a i obecně pro pozitivní právo přístojno, aby terminologie, zvláště u takovéhoho zásadního právního institutu jako je „správní rozhodnutí“, dodržovala základní atributy právního jazyka, tedy jednoznačnost, konstantnost a srozumitelnost.²⁴ Doporučujeme tedy opatření *de lege ferenda* spočívající v provedení novelizací právních předpisů za účelem naplnění těchto tří základních atributů právního jazyka v nejvyšší možné míře. To by s velkou pravděpodobností přispělo k tomu,

¹⁸ Ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ Ustanovení § 92 zákona č. 250/2016 Sb., *o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 330.

²¹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0. s. 197.

²² Usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 8. 2002, sp. zn. IV. ÚS 233/02.

²³ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 330.

²⁴ GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 8. aktualizované vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 341 s. ISBN 978-80-7380-838-9. s. 112-113.

že by nebylo tak často zapotřebí dovozovat smysl některých termínů z kontextu daného ustanovení nebo z rozhodnutí soudů.

2. ZNAKY SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ

Správní rozhodnutí, jako každý právní institut, má své specifické znaky, jejichž souhrn jej odlišuje od ostatních činností veřejné správy a jak tomu již bývá, tak většinu z nich lze dovést z definice či obecné právní teorie. Všechny znaky nejdříve uvedeme a následně blíže rozpracujeme. Mezi znaky správního rozhodnutí patří: 1) zákonnost, 2) jmenovitost adresáta, 3) určitost věci, 4) vrchnostenské postavení správního orgánu, 5) bezprostřední právní závaznost,²⁵ 6) vynutitelnost²⁶ a 7) spjatost se správním řízením.

2.1. Zákonnost správního rozhodnutí

Stát může do práv a povinností svých občanů zasahovat pouze v zákonech stanovených případech a za dodržení zákonných podmínek, což je zakotveno i v základních lidskoprávních předpisech našeho státu, konkrétně v ustanovení čl. 2 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava ČR“), kde se uvádí následující: „*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“²⁷ a v ustanovení čl. 2 odst. 2 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „LZPS“), v níž se dočteme následující: „*Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.*“²⁸. Jedná se o zákonné vyjádření latinské právní zásady *secundum et intra legem*, kterou můžeme přeložit jako zásadu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, přičemž tato přísnější zásada platí pouze pro orgány veřejné moci při výkonu veřejné moci, popř. pro fyzické a

²⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 84-85.

²⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 117.

²⁷ Ustanovení čl. 2 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, ve znění pozdějších předpisů

²⁸ Ustanovení čl. 2 odst. 2 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění pozdějších předpisů

právní osoby při výkonu veřejné moci, byl-li jim tento výkon svěřen. Pro plné vykreslení ještě považujeme za nezbytné dodat, že volnější zásadou, kterou se subjekty řídí, když nejde o výkon veřejné moci, je zásada legální licence, která vychází z latinské právní zásady *praeter legem*, jež stanovuje, že co není zákonem výslovně zakázáno je dovoleno²⁹. Jednání *praeter legem* tedy logicky nemůže být *contra legem* (přel. proti zákonu), ovšem ani *in fraudem legis* (přel. obcházející zákon) a *contra bonos mores* (přel. v rozporu s dobrými mravy).³⁰

K naplnění zákonnosti správního rozhodnutí samozřejmě, kromě tohoto ústavního základu zákonnosti, nesmíme vynechat ani základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v ustanoveních § 2 až § 8 SŘ, které z Ústavy ČR a LZPS vychází a blíže problematiku zákonnosti rozpracovávají ve vztahu k správnímu právu. V ustanovení § 177 odst. 1 SŘ se pak ještě výslovně uvádí, že: „*Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.*“³¹. To znamená, že tyto zásady se použijí např. i v přestupkovém řízení podle PZ, a dokonce i v případě daňového řízení podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ“), byť se v ustanovení § 262 DŘ výslovně uvádí, že: „*Při správě daní se správní řád nepoužije.*“³².

Ustanovení § 177 odst. 1 SŘ je ovšem pouze ustanovením deklaratorním, jelikož SŘ nemá sám o sobě vyšší právní sílu než ostatní zákony. Obecnou závaznost těchto zásad pro správní řízení je tedy potřeba doopravdy dovozovat z ústavního pořádku (ústavních zákonů a ratifikovaných mezinárodních smluv), judikatury tuzemských a mezinárodních soudů a z rezolucí a doporučení Rady Evropy. Z toho vyplývá, že zvláštní právní předpis může mít základní zásady, jsou-li v souladu s výše zmíněným v tomto odstavci a mají-li dostatečně podrobně

²⁹ HENDRYCH, Dušan, Miroslav BĚLINA, Josef FIALA, Pavel ŠÁMAL, Pavel ŠTURMA a Ivana ŠTENGLOVÁ. *Právní slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. 1481 s. ISBN 978-80-7400-059-1. s. 371.

³⁰ HENDRYCH, Dušan, Miroslav BĚLINA, Josef FIALA, Pavel ŠÁMAL, Pavel ŠTURMA a Ivana ŠTENGLOVÁ. *Právní slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. 1481 s. ISBN 978-80-7400-059-1. s. 73.

³¹ Ustanovení § 150 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

³² Ustanovení § 262 zákona č. 280/2009 Sb., *daňový řád*, ve znění pozdějších předpisů

určen svůj obsah, upraveny odlišně oproti SŘ, jelikož ten má pouze subsidiární charakter a zvláštní zákon nenahrazuje, ale pouze doplňuje.³³

Pro přiblížení si uvedeme konkrétní příklad u daňového řízení, které má sice v ustanoveních § 5 až § 9 DŘ uvedené své základní zásady správy daní, ale ty je nutné doplnit např. o zásadu ochrany dobré víry.³⁴ Tento princip uplatňování základních zásad činnosti správních orgánů v našem právním prostředí zakotvil rozsudek NSS ze dne 20. července 2007, č. j. 8 Afs 59/2005-83, v němž se mj. Nejvyšší správní soud vyjádřil i k absenci zásady legitimního očekávání v tehdejší právní úpravě daňového řízení (zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, zrušen ke dni 1. ledna 2011). NSS tehdy navazoval na nálezh Ústavního soudu ze dne 24. února 2004, sp. zn. I. ÚS 654/03 a uvedl následující: „*Za explicitní vyjádření této kautely (v tomto případě zásady legitimního očekávání) v jednoduchém právu lze považovat ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu z roku 2004 (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád); ve smyslu ustanovení § 177 odst. 2 tohoto zákona se uplatní i v řízeních vedených v procesním režimu daňového řádu. Přestože řízení před žalovaným probíhalo ještě před nabytím účinnosti této úpravy, nelze nalézt rozumný důvod, pro který by se na něj předmětný požadavek jen pro neexistenci jeho explicitní transpozice do jednoduchého práva neměl vztahovat.*“³⁵ DŘ sice již tuto zásadu v ustanovení § 8 odst. 2 také zakotvuje, ale obecné pravidlo subsidiárního použití základních zásad podle SŘ je platné nadále.

2.2. Jmenovitost adresáta a určitost věci

Právě tyto znaky jsou těmi z nejcharakterističtějších znaků pro správní rozhodnutí, jelikož právě tím se zásadně odlišuje od jiných činností veřejné správy. Pro tyto dva znaky lze použít společné označení „konkrétnost správního rozhodnutí“. Někteří právní myslitelé, tzv. brněnská škola, dokonce tvrdí, že právě

³³ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 21-22.

³⁴ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 22. marg. č. 74.

³⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. července 2007, č. j. 8 Afs 59/2005-83.

tato „konkrétnost“ je jediným znakem, který správní rozhodnutí odlišuje od nařízení (normativního správního aktu), které naopak nese znak „abstraktnosti“.³⁶

Velmi údernou a všeobjímající definici ve své publikaci uvádí doc. Horzinková a doc. Fiala: „*Správní akt je konkrétní, jak ve způsobu vyjádření věci, v níž je rozhodováno, tak i ve způsobu určení adresátů, které zavazuje. Konkrétnost věci a osoby by měla být specifikována tak, aby nemohly být zaměněny za jiné.*“³⁷.

2.3. Ostatní znaky správního rozhodnutí

Vydání správního rozhodnutí je zásadním zásahem do subjektivních práv fyzických a právnických osob, který je bezpochyby zaměřen na bezprostřední vyvolání právních následků u jmenovitě určených osob.³⁸

Takto dotčené osoby sice mohou výsledek správního řízení poměrně zásadně ovlivnit uplatňováním svých procesních práv,³⁹ ovšem vydání meritorního rozhodnutí a jeho obsah je jen a pouze v moci příslušného správního orgánu, který pak jejich právní poměry upravuje z vrchnostenské pozice a jednostranně o nich rozhoduje⁴⁰, samozřejmě za dodržení výše zmíněných podmínek zákonnosti.

Pokud pak právní poměry, o nichž správní orgán rozhodl, adresát nedodržuje, tak může být zákonným způsobem sankcionován a jejich plnění může být vynucováno.⁴¹

Posledním znakem je spjatost se správním řízením, jelikož není pojmově možné vést správní řízení, aniž by mělo být vydáno správní rozhodnutí.⁴² To lze vyčíst z ustanovení § 9 SŘ, kde se dočteme, že: „*Správní řízení je postup*

³⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 117.

³⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 85.

³⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 84.

³⁹ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 19.

⁴⁰ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 265-266. marg. č. 868.

⁴¹ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 84.

⁴² SKULOVÁ Soňa a Lukáš POTĚŠIL. *Prostředky ochrany subjektivních práv ve veřejné správě – jejich systém a efektivnost*. Praha: C.H. Beck, 2017. 464 s. ISBN 978-80-7400-647-0. s. 126.

správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí...⁴³. V této souvislosti ještě považujeme za důležité zmínit, že jsou i případy, kdy není vydáno meritorní rozhodnutí, např. v případě zastavení řízení, ovšem o správní řízení se stále jedná, jelikož původním účelem bylo právě ono vydání meritorního rozhodnutí.⁴⁴ Občas se dokonce můžeme setkat s případy, kdy se postup správního řízení kromě základních zásad, nepoužije vůbec a bude se postupovat pouze podle zvláštního zákona či jinak.⁴⁵

3. DRUHY SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ

V této kapitole se zaměřujeme na různé typy správních rozhodnutí, které jsme rozdělili na základě několika kritérií s cílem lépe porozumět jejich různým právním významům. Ke každému typu rozhodnutí přikládáme praktické příklady, abychom lépe ilustrovali jejich charakteristiky a rozdíly.

3.1. Členění podle obsahu regulovaných vztahů

Podle obsahu regulovaných vztahů, popřípadě hmotněprávního významu,⁴⁶ lze správní rozhodnutí členit na: 1) hmotněprávní 2) procesněprávní a 3) přezkumné.⁴⁷

Hmotněprávnímu rozhodnutí jsme se již konkrétně věnovali výše s tím, že se jedná o správní rozhodnutí v užším pojetí (*stricto sensu*), jež je rozhodnutím v meritu věci, čímž se rozumí takové rozhodnutí, jehož obsahem je konečný verdikt v hlavní otázce řízení upravující hmotněprávní postavení osob.⁴⁸ Hmotněprávním rozhodnutím je např. usnesení o zastavení řízení o přestupku, z důvodu, že skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem dle ustanovení § 86 odst. 1 písm. a) PZ nebo rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným podle ustanovení § 93 odst. 1 PZ.

⁴³ Ustanovení § 9 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006. 1042 s. ISBN 978-80-7273-134-3. s. 108-109.

⁴⁵ Viz Kapitola 3.4. *Členění podle procesního režimu*

⁴⁶ Např. KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část. 2.* vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 159. marg. č. 236.

⁴⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část. 3.* aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 85-86.

⁴⁸ Viz Kapitola 1.2. *Pojem správního rozhodnutí*, odst. 7

Procesněprávní rozhodnutí pak je takové rozhodnutí, které nemá za cíl konečně rozhodnout o projednávané věci, ale pouze usměrňuje řízení a zajišťuje jeho řádný průběh. Má tedy zpravidla procesněprávní důsledky, ovšem výjimečně může mít i důsledky hmotněprávní, např. v případě rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty. Procesní akty (rozhodnutí) mající hmotněprávní důsledky lze pak označovat jako „jiné procesní akty“ a akty mající pouze procesněprávní důsledky jako „čistě procesní“. ⁴⁹

Rozhodnutí přezkumné je specifickým druhem aktu aplikace práva, který se vyjadřuje k obsahu již dříve vydaného rozhodnutí a posuzuje jeho zákonnost nebo věcnou správnost.⁵⁰ Příkladem jsou rozhodnutí odvolacího správního orgánu podle ustanovení § 90 SŘ.

3.2. Členění podle povahy právních účinků

Jedná se o členění, jemuž je tradičně přikládán největší význam,⁵¹ a je poměrně očividně zakotveno v SŘ⁵². Podle tohoto kritéria správní rozhodnutí dělíme na: 1) konstitutivní, 2) deklaratorní a 3) smíšené.⁵³

Konstitutivní rozhodnutí vytváří novou právní situaci tím, že zakládá, mění či ruší práva a povinnosti jmenovitě určených osob. Platí zpravidla až od nabytí právní moci rozhodnutí a působí do budoucnosti (*pro futuro*) a je účinné od nyní (*ex nunc*).⁵⁴ Praktickým příkladem je povolení stavebního záměru podle ustanovení § 197 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NStZ“) nebo usnesení o přerušení řízení podle ustanovení § 64 SŘ.

Deklaratorním rozhodnutím pak je takové rozhodnutí, které novou právní situaci nevytváří, ale pouze autoritativně deklaruje, zda-li určitá práva a povinnosti vznikla, zanikla či stále trvají. Pro jeho vydávání jsou správní orgány obecně

⁴⁹ Viz Kapitola 1.2. *Pojem správního rozhodnutí, odst. 8*

⁵⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 86.

⁵¹ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 117. marg. č. 175.

⁵² Ustanovení § 8 a § 67 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

⁵³ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 86-87.

⁵⁴ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 158. marg. č. 234.

zmocněny v ustanovení § 142 SŘ upravující zvláštní řízení o určení právního vztahu,⁵⁵ působí do minulosti (*pro praeterito*) a je účinné od tehdy (*ex tunc*).⁵⁶ Jeho význam spočívá zejména v tom, že nám umožňuje určit, bylo-li nějaké jednání v určitou dobu v souladu s právem či nikoliv.⁵⁷ Příkladem deklaratorního správního aktu je např. rozhodnutí o prohlášení nicotnosti podle ustanovení § 77 odst. 2 SŘ.

Ve správněprávní praxi se ovšem často stává, že některá rozhodnutí mají charakter jak konstitutivního, tak deklaratorního správního rozhodnutí, v takovém případě pak hovoříme o smíšeném správním rozhodnutí. Jedná se kupříkladu o rozhodnutí o přestupku, které autoritativně prohlašuje, že se skutek stal a spáchal ho obviněný (deklaratorní část), a současně obviněnému ukládá povinnost strpět či vykonat uloženou sankci (konstitutivní část).⁵⁸

V souvislosti s tímto dělením rovněž považujeme za nezbytné vymezit rozdíl mezi „deklaratorním rozhodnutím“ a „osvědčením“ či „potvrzením“, jelikož mají velmi podobné právní účinky a poměrně jednoduše může dojít k jejich záměně.⁵⁹ K tomuto se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 25. listopadu 2009, č. j. 7 Afs 111/2009-64, v němž hlavní rozdíl spatřuje v tom, že skutečnosti, které jsou osvědčovány či potvrzovány jsou jednoznačné, nesporné a zřejmé, zatímco skutečnosti o nichž je vydáváno deklaratorní rozhodnutí jsou často sporné, požadují použití správního uvážení, výklad neurčitých právních pojmů a autoritativní zjištění skutečného stavu věci.⁶⁰

3.3. Členění podle okruhu osob, které rozhodnutí zavazuje

V rámci tohoto členění rozeznáváme: 1) rozhodnutí o osobách (*in personam*) a 2) rozhodnutí o věcech (*in rem*).⁶¹

⁵⁵ VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006. 1042 s. ISBN 978-80-7273-134-3. s. 108.

⁵⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 86-87.

⁵⁷ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 118. marg. č. 175.

⁵⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 87.

⁵⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 118.

⁶⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2009, č. j. 7 Afs 111/2009-64

⁶¹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 159. marg. č. 235.

Obě tato rozhodnutí jistým způsobem rozhodují o právech adresáta, ale zatímco rozhodnutí *in personam* se soustředí čistě na osobní poměry adresáta, tak předmětem zájmu rozhodnutí *in rem* je věc, k níž má adresát určitý právní vztah, a její vlastnosti.⁶² Příkladem uvedme rozhodnutí o přestupku podle ustanovení § 93 PZ, jakožto rozhodnutí *in personam* a kolaudační rozhodnutí podle ustanovení § 235 NStZ, jakožto rozhodnutí *in rem*.

Význam tohoto dělení spočívá zejména v tom, že umožňuje poukázat na rozdíly v přechodu práv a povinností z těchto rozhodnutí na právního nástupce. Zatímco u rozhodnutí *in rem* tato práva a povinnosti přecházejí na právního nástupce, tak u rozhodnutí *in personam* nikoliv. Zákon ovšem může stanovit jinak, a např. živnostenské oprávnění mající osobní povahu může na základě právního institutu „pokračování v živnosti“ přejít na právního nástupce.⁶³ Konkrétně se v ustanovení § 10 odst. 7 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ŽZ“) dočteme, že: „*Živnostenské oprávnění nemůže být přeneseno na jinou osobu. Jiná osoba je může vykonávat, jen stanoví-li to tento zákon.*“⁶⁴ a následně je v ustanovení § 13 a § 14 ŽZ výše zmíněný institut podrobněji rozpracován.

3.4. Členění podle procesního režimu

Podle procesního režimu lze rozhodnutí dělit na: 1) správní rozhodnutí, které je výsledkem správního řízení čistě podle SŘ, 2) správní rozhodnutí, které je výsledkem jiného formalizovaného správního řízení se subsidiárním užitím SŘ, 3) správní rozhodnutí, které je výsledkem jiného formalizovaného správního řízení bez subsidiárního užití SŘ,⁶⁵ 4) správní rozhodnutí, jehož vydání je prvním úkonem v řízení a 5) bezprocedurální správní rozhodnutí.⁶⁶

⁶² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 159. marg. č. 235.

⁶³ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 119. marg. č. 176.

⁶⁴ Ustanovení § 10 odst. 7 zákona č. 455/1991 Sb., *živnostenský zákon*, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 119.

⁶⁶ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 162-163. marg. č. 239.

Se správním rozhodnutím vydaným čistě podle SŘ se příliš často nesetkáme, jelikož se téměř vždy postupuje podle zvláštního zákona. Např. v oblasti stavebního práva se bude postupovat podle NStZ se subsidiárním použitím SŘ (bod 2 výše) a v oblasti daňového práva čistě podle DŘ, ovšem s použitím základních zásad podle SŘ (bod 3 výše).⁶⁷

Speciální skupinu tvoří správní rozhodnutí, jehož vydání je prvním úkonem v řízení. Jeho vydání musí být výslovně stanoveno zákonem a zvláštnost spočívá v tom, že správní orgán vydá a oznámí rozhodnutí, aniž by předtím jednal s jeho adresátem, jakožto s účastníkem řízení. Za příklad uveďme příkaz podle ustanovení § 150 odst. 1 SŘ.⁶⁸

Ještě zvláštějším je pak bezprocedurální správní rozhodnutí, pro které není předepsán žádný procesní postup. To jest v našem tuzemském právním prostředí velmi nežádoucí, a i z judikatury Ústavního soudu plyne požadavek, aby ve všech případech rozhodování o subjektivních právech existoval zákonem stanovený postup zajišťující rovnost a vyloučení libovůle. Dokonce již došlo v několika případech ke zrušení ustanovení některých zákonů.⁶⁹

3.5. Členění podle přínosu obsahu pro adresáta

Kritériem tohoto členění je to, zda-li rozhodnutí zvýhodňuje či zatěžuje právní pozici adresáta.⁷⁰ Na tomto základě můžeme rozeznávat: 1) benefiční rozhodnutí, 2) deteriorační rozhodnutí a 3) kombinované rozhodnutí (zvýhodňující i zatěžující zároveň).⁷¹

Obsah benefičního rozhodnutí, někdy rovněž označováno jako „rozhodnutí k dobru adresáta“, nastoluje právní situaci, která je pro adresáta výhodná a zlepšuje jeho právní pozici.⁷² Jedná se např. o rozhodnutí o prominutí nebo snížení pořádkové pokuty podle ustanovení § 62 odst. 6 SŘ.

⁶⁷ Viz Kapitola 2.1. *Zákonnost správního rozhodnutí*, odst. 4

⁶⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 162. marg. č. 239.

⁶⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 120.

⁷⁰ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 164. marg. č. 242.

⁷¹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 119.

⁷² HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 121. marg. č. 178.

Kontrastem je rozhodnutí deteriorační, někdy rovněž označováno jako „rozhodnutí k tíži adresáta“, které právní pozici adresáta naopak zhoršuje. Za příklad uveďme rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty podle ustanovení § 62 odst. 5 SŘ.

V praxi se pak můžeme setkat s rozhodnutím, které má obě výše zmíněné vlastnosti. Zde je velmi dobrým praktickým příkladem povolení stavebního záměru podle ustanovení § 197 NStZ, v němž sice je povolena stavba,⁷³ ovšem zároveň jsou dány omezující podmínky, zejména za účelem zabezpečení ochrany veřejných zájmů, dodržení obecných požadavků na výstavbu, popřípadě technických norem, a požadavky na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu⁷⁴.

3.6. Členění podle vztahu k právní pozici adresáta

V rámci tohoto členění rozeznáváme: 1) pozitivní rozhodnutí a 2) negativní rozhodnutí. Na rozdíl od předchozího členění není rozhodné, jaký přínos má obsah rozhodnutí pro adresáta, ale pouze to, zda-li objektivně jeho právní pozici mění či nikoliv.⁷⁵

Pozitivní rozhodnutí je takové rozhodnutí, jež právní pozici adresáta objektivně mění a zakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté (*rei administratae*).⁷⁶ To jest zakotveno v ustanovení § 48 odst. 2 SŘ, v němž se uvádí následující: „Přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.“⁷⁷

Zákon ovšem stanovuje určité výjimky, kdy překážka *rei administratae* u pozitivního rozhodnutí nenastává. Jedná se kupříkladu o případy mimořádných opravných prostředků, konkrétně obnovy řízení podle ustanovení § 100 SŘ a přezkumného řízení podle ustanovení § 94 SŘ, nebo pravomocně zrušeného

⁷³ Ustanovení § 197 odst. 1 písm. a) zákona č. 283/2021 Sb., *stavební zákon*, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ Ustanovení § 197 odst. 1 písm. c) zákona č. 283/2021 Sb., *stavební zákon*, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 122. marg. č. 179.

⁷⁶ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. Glosátor. 519 s. ISBN 978-80-7502-202-8. s. 167.

⁷⁷ Ustanovení § 48 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

rozhodnutí správního orgánu prvního stupně rozhodnutím odvolacího orgánu, které nelze považovat za rozhodnutí, jímž bylo ukončeno správní řízení.⁷⁸

Opakem je rozhodnutí negativní, které pozici adresáta nemění a překážku *rei administratae* nezakládá. Ovšem i zde může stanovit zákon výjimku, kdy může omezit možnost podat novou žádost po určitou dobu⁷⁹, jako je tomu například v řízení o udělení státního občanství ČR, kde se v ustanovení § 25 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSO“) dočteme následující: „*Pokud ministerstvo žádost o udělení státního občanství České republiky zamítne, může žadatel podat novou žádost nejdříve po uplynutí 2 let od dne nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí žádosti...*“⁸⁰, nicméně ani v tomto případě se nejedná o překážku *rei administratae*, nýbrž o jakési legislativní opatření či omezení.

V praxi se ovšem tato zákonná omezení dají poměrně jednoduše obejít, jelikož v ustanovení § 45 odst. 4 SŘ se uvádí, že: „*Žadatel může zúžit předmět své žádosti nebo vzít žádost zpět; toto právo nelze uplatnit v době od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení.*“⁸¹. Z toho lze *a contrario* dovodit, že žadatel může vzít žádost zpět v průběhu odvolací fáze správního řízení. To znamená, že pokud žadatel obdrží negativní rozhodnutí, které mu za základě zákonného ustanovení zakazuje po určitou dobu podat novou žádost, přičemž ho řádně a včas napadne řádným opravným prostředkem, tak řízení pokračuje a on tedy může aplikovat institut zpětvzetí žádosti, čímž docílí toho, že předchozí negativní rozhodnutí přestane existovat a tím pádem se ho žádná zákonná lhůta, v níž nemůže podat novou žádost týkat nebude.

Nabízí se zde otázka, není-li toto jednání *in fraudem legis a contra bonos mores* a není-li tedy na místě provést určité legislativní změny. Zde se tedy nabízí možné legislativní opatření *de lege ferenda* spočívající v úpravě zákonných ustanovení tak, aby bylo možné provést zpětvzetí žádosti pouze do vydání

⁷⁸ POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5. s. 256. marg. č. 7.

⁷⁹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 164. marg. č. 241.

⁸⁰ Ustanovení § 25 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸¹ Ustanovení § 45 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

rozhodnutí správního orgánu v prvním instančním stupni. Samotná možnost řádných opravných prostředků by byla zachována, a tudíž by nebylo dotčeno právo na soudní a jinou právní ochranu zakotvené v ustanovení čl. 36 LZPS.

3.7. Členění podle stupně vázanosti zákonnou úpravou

Zde je členícím kritériem to, zda-li správní orgán použije diskreční pravomoc, na základě čehož lze rozhodnutí členit na: 1) plně vázané správní rozhodnutí a 2) správní rozhodnutí s možností správního uvážení.⁸²

V praxi se setkáme spíše s rozhodnutím s možností správního uvážení, jelikož správní uvážení často tvoří nedílnou součást rozhodovacího procesu. Tento druh rozhodnutí se často označuje rovněž jako „diskreční rozhodnutí“.⁸³ Jakožto příklad uveďme rozhodnutí o udělení státního občanství, kde se v souvisejícím ustanovení § 12 ZSO dočteme, že: „*Na udělení státního občanství České republiky není právní nárok.*“⁸⁴ nebo rozhodnutí o konkrétním druhu a intenzitě správního trestu za spáchaný přestupek, kde správní orgán kromě zákonných kritérií přihlíží i ke konkrétnostem a zvláštnostem daného případu.⁸⁵ Obecně můžeme říci, že správní uvážení se vždy použije u rozhodování ve věci, na níž není právní nárok, u rozhodování, kde je sankce relativně abstraktní nebo alternativně určená nebo je-li v některých ustanoveních pouze demonstrativní výčet určitých skutečností zásadních pro vydání rozhodnutí. Možnost správního uvážení bývá často v zákoně vyjádřena slovem „může“.⁸⁶

S plně vázaným správním rozhodnutím se setkáme např. v zákoně č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSP“). Zde se v ustanovení § 42 odst. 1 ZSP uvádí následující: „*Příslušník musí být propuštěn, jestliže a) byl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně, (...) m) požádal o*

⁸² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 160. marg. č. 237.

⁸³ KOŠINÁROVÁ, Barbora. *Správní uvážení a jeho přezkum*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. 162 s. ISBN 978-80-7502-560-9. s. 43.

⁸⁴ Ustanovení § 12 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁵ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Eva HORZINKOVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. Student. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6. s. 111.

⁸⁶ KOŠINÁROVÁ, Barbora. *Správní uvážení a jeho přezkum*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. 162 s. ISBN 978-80-7502-560-9. s. 25.

propuštění.⁸⁷ V tomto případě je nemožnost diskrečního rozhodnutí vyjádřena slovem „musí“ a následným taxativním výčtem.

3.8. Členění podle stupně závislosti na úkonech jiných osob nebo orgánů

U členění podle stupně závislosti na úkonech jiných osob nebo orgánů je dělicím kritériem to, zda-li může správní orgán vydat rozhodnutí ze své vlastní iniciativy nebo potřebuje-li, aby mu předcházel úkon jiného orgánu či osoby. Na tomto základě můžeme rozeznávat: 1) správní rozhodnutí, které může vydat správní orgán ze své iniciativy, 2) správní rozhodnutí, které lze vydat pouze na žádost dotčené osoby, 3) správní rozhodnutí, které lze vydat pouze se souhlasem dotčené osoby, 4) správní rozhodnutí, které lze vydat pouze z podnětu nebo se souhlasem jiného orgánu a 5) správní rozhodnutí, jehož vydání musí předcházet existence jiného správního rozhodnutí nebo úředního úkonu.⁸⁸

Nyní uvedeme k jednotlivým druhům opět příklady: 1) rozhodnutí o nařízení odstranění stavby podle ustanovení § 252 NStZ za podmínek stanovených v ustanovení § 250 NStZ, 2) povolení stavebního záměru podle ustanovení § 197 NStZ, 3) rozhodnutí o převelení podle ustanovení § 36 ZSP, jež jde-li o příslušníka (příslušnici), který (která) pečuje o dítě mladší jednoho roku, nebo osamělého příslušníka (osamělou příslušnici), který (která) pečuje o dítě mladší tří let, lze na základě ustanovení § 85 odst. 3 ZSP vydat jen po jejich předchozím souhlasu,⁸⁹ 4) rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění z důvodu, že podnikatel neplní závazky vůči státu, jež může živnostenský úřad vydat na návrh příslušné správy sociálního zabezpečení podle ustanovení § 58 odst. 3 ŽZ⁹⁰ a 5) rozhodnutí, jímž mohou být dotčeny zájmy státní památkové péče na ochraně nebo zachování kulturních památek nebo památkových rezervací a památkových zón a o jejich vhodném využití, lze na základě ustanovení § 11 odst. 2 zákona České národní

⁸⁷ Ustanovení § 42 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 161-162. marg. č. 238.

⁸⁹ Ustanovení § 85 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 162. marg. č. 238.

rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů vydat jedině na základě závazného stanoviska obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památky, tak jedině na základě závazného stanoviska krajského úřadu.⁹¹

3.9. Členění podle časového omezení

U tohoto členění nás zajímá, je-li trvání účinku rozhodnutí výslovně omezeno či nikoliv. Taková omezení jsou zakotvena buď přímo v zákoně nebo ve vedlejším ustanovení, v němž je stanovena rezolutivní časová doložka nebo rezolutivní podmínka. Podle toho pak rozhodnutí dělíme na: 1) rozhodnutí s časově omezeným účinkem a 2) rozhodnutí s časově neomezeným účinkem.⁹²

V praxi se většinou setkáme s rozhodnutím uvedeným pod bodem 2, jelikož časové omezení často vyplývá z přirozené povahy samotného rozhodnutí a další časové omezení tedy není potřeba výslovně stanovovat.⁹³ To si představme tak, že rozhodnutí je např. vázáno k osobě, která jednou zemře, k věci, která jednou zanikne nebo k úkonu, jehož časová neomezenost je nevyhnutelná k tomu, aby plnil svůj účel.

Příkladem rozhodnutí uvedeného pod bodem 1 je rozhodnutí Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství o akreditaci studijního programu na dobu 10 let nebo kratší na základě ustanovení § 80 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.⁹⁴

3.10. Členění podle teritoriálních účinků

Jedná se o poslední, ve správněprávní teorii používané, členění správního rozhodnutí, k jehož používání je nutno přistoupit z důvodů, že Česká republika je členem Evropské unie a celé řady dalších nadnárodních organizací a uskupení. Rovněž je v dnešní globalizované době doopravdy jen těžce představitelné, že by

⁹¹ Ustanovení § 11 odst. 2 zákona České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

⁹² HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 121. marg. č. 177.

⁹³ Tamtéž

⁹⁴ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 168. marg. č. 244.

řádně fungovaly vztahy mezi státy bez mezinárodního práva.⁹⁵ To, že Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva je zakotveno i v ustanovení čl. 1 odst. 2 Ústavy ČR,⁹⁶ kde se dočteme, že: „Česká republika dodržuje závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva.“⁹⁷

Kategorií mezinárodního práva *sui generis* pak je evropské právo, nazývané též právem komunitárním či unijním. Jeho specifická spočívá v tom, že má bezprostřední účinek a absolutní aplikační přednost před vnitrostátním právem, jelikož členské státy založením Evropského hospodářského společenství (dřívější název Evropské unie) vytvořily nový právní řád, tvořící integrální součást jejich právních řádů, aplikovatelný jejich soudy a zavazující jejich občany i je samé.⁹⁸ V Ústavě ČR vztah unijního a vnitrostátního práva výslovně řešen není, jelikož působení komunitárního práva v ČR je koncipováno jako dodržování pravidel mezinárodního práva.⁹⁹

Ve sféře správního rozhodnutí pak na základě výše zmíněného rozlišujeme: 1) správní rozhodnutí závazné pouze na území státu, kde bylo vydáno, 2) transnacionální správní rozhodnutí a 3) intrakomunitární správní rozhodnutí.¹⁰⁰

Příkladem transnacionálního rozhodnutí (v tomto případě na základě mezinárodního práva veřejného) jsou řidičské průkazy a průkazy vydané k osvědčení o evidenci motorového vozidla, což jest zakotveno v Úmluvě o silničním provozu, přijaté v Ženevě dne 19. 9. 1949 a v Úmluvě o silničním provozu, přijaté ve Vídni dne 8. 11. 1968.¹⁰¹

Velmi specifickým druhem je pak intrakomunitární rozhodnutí, které je sice vydáno orgánem členského státu EU, ale podle unijních předpisů se jeho místní působnost neomezuje pouze na území vydávajícího členského státu, ale jeho

⁹⁵ SCHEU, Harald Christian. *Úvod do mezinárodního práva veřejného*. 2. doplněné vydání. Praha: Auditorium, 2019. 200 s. ISBN 978-80-87284-73-5. s. 12.

⁹⁶ SCHEU, Harald Christian. *Úvod do mezinárodního práva veřejného*. 2. doplněné vydání. Praha: Auditorium, 2019. 200 s. ISBN 978-80-87284-73-5. s. 71.

⁹⁷ Ustanovení čl. 1 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁸ PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda, II. díl. Ústavní právo České republiky*. 3. vydání. Praha: Leges, 2020. Student. 1160 s. ISBN 978-80-7502-468-8. s. 1098.

⁹⁹ PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda, II. díl. Ústavní právo České republiky*. 3. vydání. Praha: Leges, 2020. Student. 1160 s. ISBN 978-80-7502-468-8. s. 1102.

¹⁰⁰ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 163-164. marg. č. 240.

¹⁰¹ Tamtéž

účinek se projevuje i na území jiných členských států. Jedná se kupříkladu o jednotnou bankovní licenci umožňující na základě oprávnění k činnosti banky vydané v členském státě podle jejího sídla vykonávat bankovní činnosti prostřednictvím své pobočky, a v omezeném rozsahu i bez pobočky, na území jiného členského státu.¹⁰²

3.11. Další druhy správního rozhodnutí

Již v kapitole 1.2. Pojem správního rozhodnutí jsme řešili problematiku jeho rozličné terminologie, což pramení z roztržštěnosti právní úpravy správního práva do velkého množství zvláštních právních předpisů. Některé zvláštní právní předpisy, především ty staršího roku publikace, pak používají termíny pro označení rozhodnutí, které již současný správní řád nezná, a proto je vždy zapotřebí vycházet z materiálního pojetí správního rozhodnutí.¹⁰³

Rovněž jsme již výše uvedli, že by bylo v rámci zachování nejvyšší možné míry právní jistoty zapotřebí terminologii sjednotit, aby byli naplněny 3 základní atributy právního jazyka, tedy jednoznačnost, konstantnost a srozumitelnost.¹⁰⁴ Smutnou realitou bohužel je, že k sjednocení ještě zdaleka nedošlo, a tak nám nezbývá nic jiného, než pro úplnost řešené problematiky některé vybrané zvláštní druhy rozhodnutí představit.

3.11.1. Schvalovací rozhodnutí

Tímto způsobem lze označit „souhlas“ a „schválení“. Jejich typických znakem je, že správní orgán sice rozhoduje o jejich vydání či zamítnutí, ovšem podmínky pro samotný výkon oprávnění z nich plynoucích již ovlivnit a nijak usměrnit nemůže. Ani jejich vydání či zamítnutí není na správním uvážení správního orgánu, jelikož na vydání schvalovacího rozhodnutí je v případě dodržení zákonem stanovených podmínek právní nárok.¹⁰⁵

Byť právní účinky těchto aktů aplikace práva jsou velmi podobné až totožné, tak jejich rozdíl spočívá v tom, že souhlas se uděluje zpravidla předem, kdy je

¹⁰² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 163-164. marg. č. 240.

¹⁰³ Viz Kapitola 1.2. *Pojem správního rozhodnutí*, odst. 10

¹⁰⁴ Viz Kapitola 1.2. *Pojem správního rozhodnutí*, odst. 12

¹⁰⁵ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 125. marg. č. 183.

často podmínkou vzniku oprávnění a schválení se uděluje zpravidla dodatečně a něčí činnost je jím *ex post* úředně aprobována. Ani tato dodatečná aprobace ovšem sama o sobě nezakládá, že jednání bylo v souladu se zákonem.¹⁰⁶

Příkladem souhlasu je rozhodnutí Ministerstva vnitra o souhlasu se změnou názvu obce, což vychází z ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZO“), kde se dočteme, že: „Každá obec má svůj název; ke změně názvu obce dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce.“¹⁰⁷. Změna názvu obce probíhá ve dvou fázích, přičemž v první fázi rozhodne rada obce (není-li to vyhrazeno zastupitelstvu) o změně názvu a v druhé fázi Ministerstvo vnitra ve správním řízení, zahájeném na návrh obce, vydává souhlas se změnou názvu obce.¹⁰⁸

Příkladem schválení je rozhodnutí České národní banky o schválení dražebního řádu dražebníka cenných papírů podle ustanovení § 33 odst. 4 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů,¹⁰⁹ v němž se uvádí následující: „Dražební řád a každou jeho změnu schvaluje Česká národní banka...“¹¹⁰.

3.11.2. Povolení

Povolení, dříve též dovození, je prostředek státu, jak mít pod kontrolou činnosti, které jsou sice obecně povolené, ovšem kvůli možným dopadům na život a zdraví osob, životní prostředí, majetek, veřejný pořádek a jiné statky je záhodno je určitým způsobem regulovat. To ovšem nemění nic na tom, že obecně na něj je právní nárok.¹¹¹

Zásadním rozdílem od schvalovacích rozhodnutí jest možnost správního orgánu určit podmínky pro výkon nabytých oprávnění, což definoval např. už více

¹⁰⁶ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 125. marg. č. 183.

¹⁰⁷ Ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁸ Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly MV. *Změna názvu obce: postup a dopady*. In: Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 15.3.2019 [cit. 3.2.2024]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/soubor/postup-a-dopady-pri-zmene-nazvu-obce.aspx>>.

¹⁰⁹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 165. marg. č. 243.

¹¹⁰ Ustanovení § 33 odst. 4 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů

¹¹¹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 166. marg. č. 243.

než před 110 lety prof. Hoetzel ve své publikaci následovně: „*Pod schválením rozuměti jest úřední akt, kterým k jinému aktu, po př. projevu vůle soukromoprávné přistupuje vrchnostenský úkon. Možno jest tu bud schválení nebo neschválení, vyloučena jest změna aktu k schválení předloženého (...) Při povolení jest dána možnost reformování...*“¹¹².

Praktickým příkladem povolení je rozhodnutí orgánu ochrany přírody o povolení ke kácení dřevin na základě ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Zde se dočteme, že: „*Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak...*“¹¹³.

3.11.3. Koncese

Tento správněprávní institut se od povolení odlišuje tím, že na jeho vydání není právní nárok a je tedy na uvážení správního orgánu, zda-li oprávnění přizná či nikoliv. Ovšem ve většině případů v zákoně jsou stanovena návodná kritéria, kterými by se měl správní orgán při posuzování řídit.¹¹⁴

Koncesí je např. licence k provozování rozhlasového nebo televizního vysílání podle ustanovení § 12 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů.¹¹⁵

Naopak za koncesi v pravém slova smyslu nelze považovat živnostenskou koncesi podle ŽZ, jelikož ten používá označení koncese pro státní povolení k provozování živnosti,¹¹⁶ na které je právní nárok, jinak by šlo o porušení ústavních práv zakotvených v ustanovení čl. 26 odst. 1 a 2 LZPS¹¹⁷, z nichž vyplývá, že zákon sice může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností, ale to nic nemění na tom, že každý občan má právo na jejich svobodnou

¹¹² HOETZEL, Jiří. *Nauka o správních aktech: Zároveň studie k pojmu veřejné správy*. In: Sborník věd právních a státních, 1901-1948, roč. 7, řada Státovědecká, č. 10. Praha: Bursík a Kohout, 1907. 119 s. ISSN 1802-2383. s. 99.

¹¹³ Ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁴ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 166. marg. č. 243.

¹¹⁵ Tamtéž

¹¹⁶ Ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁷ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 125. pozn. č. 46.

volbu, tudíž na ně právní nárok je.¹¹⁸ Konkrétním příkladem živnostenské koncese je státní povolení k výrobě a zpracování paliv a maziv a distribuci pohonných hmot, k provádění pyrotechnického průzkumu nebo k provozování krematoria.¹¹⁹

3.11.4. Usnesení

Problematicke usnesení jsme se již okrajově věnovali v rámci kapitoly 1.2. Pojem správního rozhodnutí, kde jsme dospěli k závěru, že se ve správněprávní praxi používají pro rozhodnutí *stricto sensu* dvě základní zákonná označení a to „usnesení“ a „rozhodnutí“, přičemž pro meritorní rozhodnutí je primárně určeno označení „rozhodnutí“ a pro nemeritorní rozhodnutí „usnesení“, ale zároveň je možné se nezdřídky kdy setkat s rozhodnutími v meritu věci, pojmenovaná jako usnesení a naopak.¹²⁰ V této kapitole se blíže zaměříme na vlastnosti usnesení a jeho zvláštnosti.

Usnesením může správní orgán rozhodovat pouze v zákonem stanovených případech, což je zakotveno v ustanovení § 76 odst. 1 SŘ.¹²¹ Na základě ustanovení § 76 odst. 3 SŘ si ho pak můžeme rozdělit na: 1) usnesení, při jehož oznamování se postupuje obdobně jako u rozhodnutí podle ustanovení § 72 SŘ (dále jen „klasické usnesení“), jež se oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením, vzdá-li se účastník práva na doručení písemného vyhotovení, a v případech, že se usnesení týká příslušnosti správních orgánů, tak se oznamuje i dotčeným orgánům a 2) usnesení, jež se pouze poznamenává do spisu (dále jen „spisové usnesení“), a o němž se pouze vhodným způsobem, vyzumívá.¹²²

Vhodným způsobem vyzumění spisového rozhodnutí je např. ústní sdělení nebo dokonce odeslání obyčejného dopisu.¹²³ Zde je důležité zmínit, že s tímto vyzuměním již nejsou spojeny právní následky, jelikož se spisové usnesení

¹¹⁸ Ustanovení čl. 26 odst. 1 a 2 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁹ Příloha č. 3 k zákonu č. 455/1991 Sb., *živnostenský zákon*, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁰ Viz Kapitola 1.2. *Pojem správního rozhodnutí*, odst. 9

¹²¹ Ustanovení § 76 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

¹²² FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 410-411.

¹²³ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 422-423.

stává pravomocné a vykonatelné již samotným poznamenáním do spisu.¹²⁴ Jelikož není vůči spisovému rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 5 SŘ přípustné odvolání, tak je poznamenáním do spisu nezměnitelné a nezrušitelné a zakládá překážku věci *rei administratae*. Správní orgán ovšem disponuje právem takové usnesení, ovšem pouze nebylo-li vydáno konečné rozhodnutí v meritu věci, změnit vydáním nového usnesení. To je sice obrovským zásahem do důsledků právní moci, ale vzhledem k tomu, že spisové usnesení řeší jen ty nejméně závažné otázky řízení by to nemělo být příliš problematické a dopad na míru právní jistoty účastníků by měl být minimální.¹²⁵

Proti klasickým usnesením se lze podle ustanovení § 76 odst. 5 SŘ bránit řádnými opravnými prostředky pouze nevyloučí-li to zákon a rovněž ho může podat jen účastník, kterému se usnesení oznamuje. Další velmi závažnou zvláštností je, že podání odvolání (popř. rozkladu) nemá suspenzivní účinek,¹²⁶ z čehož plyne, že usnesení jsou předběžně vykonatelná.

O odvolání proti usnesení se vždy rozhoduje rozhodnutím, přičemž toto rozhodnutí nelze následně samostatně přezkoumat v přezkumném řízení. Jedinou výjimkou jsou rozhodnutí o odvolání proti usnesení o odložení věci podle ustanovení § 43 SŘ a usnesení o zastavení řízení podle ustanovení § 66 SŘ, jelikož právě tyto usnesení mohou zasahovat do hmotněprávního postavení dotčených osob. Ostatní usnesení lze přezkoumávat pouze spolu s rozhodnutím v meritu věci, jehož vydání předcházela, a to pouze v případě, že to může mít význam pro soulad rozhodnutí ve věci s právními předpisy nebo pro náhradu škody.¹²⁷

3.11.5. Příkaz

Příkaz je zvláštní typ rozhodnutí v meritu věci upravený v ustanovení § 150 SŘ, který je výsledkem příkazního řízení, jakožto zjednodušené formy správního

¹²⁴ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0. s. 233.

¹²⁵ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 412.

¹²⁶ Ustanovení § 76 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁷ Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu. *Závěr č. 29 Rozhodnutí o odvolání proti usnesení*. In: Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 10.4.2006 [cit. 5.2.2024]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/soubor/29a-doc.aspx>>.

řízení.¹²⁸ Je rovněž praktickým vyústěním zásady rychlosti a procesní ekonomie zakotvené v ustanovení § 6 SŘ.

Předpokladem jeho vydání je skutečnost, že správní orgán považuje skutkové zjištění za dostatečné a není tedy potřeba provádět dokazování a shromažďovat další podklady pro vydání rozhodnutí.¹²⁹ V případech, kdy není vydání příkazu prvním úkonem v řízení, dokonce ani příkaz nemusí obsahovat odůvodnění.¹³⁰

Z výše zmíněných důvodů je v ustanovení § 150 odst. 3 SŘ zaveden zvláštní opravný prostředek s názvem „odpor.“ Ten lze podat do 8 dnů od oznámení příkazu a jeho podáním se příkaz automaticky ruší a je zahájeno klasické správní řízení se všemi náležitostmi. Na rozdíl od odvolání (popř. rozkladu) odpor nelze vzít zpět.¹³¹

Specifickým druhem příkazu je „příkaz na místě“, který je charakteristický svou neformálností, a ještě větší jednoduchostí než klasický příkaz. Pro vydání příkazu na místě musí být kumulativně splněny následující podmínky: 1) účastník řízení je přítomen před správním orgánem nebo úřední osobou, která je oprávněna jednat jménem správního orgánu, 2) účastník plně uzná důvody vydání příkazu a 3) stav věci je považován za prokázaný. V takovém případě lze vydat příkazem na místě povinnost k peněžitému plnění až do výše 10 000 Kč nebo povinnost k nepeněžitému plnění, jež účastník může uskutečnit ihned na místě.¹³²

Odůvodnění příkazu na místě lze nahradit vlastnoručně podepsaným souhlasným prohlášením účastníka. Podepsáním prohlášení se příkaz na místě stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím, o čemž musí být účastník řízení předem prokazatelně poučen.¹³³

¹²⁸ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 722.

¹²⁹ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 301. marg. č. 1048.

¹³⁰ Ustanovení § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

¹³¹ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 724.

¹³² FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 745.

¹³³ Ustanovení § 151 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

Proti příkazu na místě sice není možné podat odpor, ovšem určité prostředky ochrany subjektivních práv jsou zachovány. Konkrétně je umožněno se bránit podáním žádosti o obnovu řízení a podáním podnětu k přezkumu nebo k prohlášení nicotnosti.¹³⁴

Příkaz na místě je v praxi hojně využíván v řízení o přestupcích, který má v ustanovení § 91 PZ svou podrobnější úpravu, přičemž SŘ se na základě zásady *lex specialis derogat legi generali* užije subsidiárně.

3.11.6. Vydání dokladu místo rozhodnutí

Posledním zvláštním způsobem správního rozhodnutí, který představíme je vydání dokladu místo rozhodnutí. Tento postup lze podle ustanovení § 151 odst. 1 SŘ použít pouze v případě, kdy správní orgán zcela vyhoví žádosti o přiznání práva, jehož existence se osvědčuje právě oním dokladem.¹³⁵ Doklad tedy v tomto případě pak nahrazuje písemné vyhotovení pozitivního konstitutivního rozhodnutí.¹³⁶

Příkladem je vydání řidičského průkazu podle ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPr“),¹³⁷ v němž se dočteme, že: „Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah...“¹³⁸ a o jehož vydání se v ustanovení § 129 odst. 1 ZSPr uvádí následující: „Jestliže se žadateli o udělení řidičského oprávnění anebo o rozšíření řidičského oprávnění podle § 92 vyhoví v plném rozsahu, místo rozhodnutí se žadateli vydá řidičský průkaz s uděleným nebo s rozšířeným řidičským oprávněním.“¹³⁹

¹³⁴ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 747.

¹³⁵ Ustanovení § 151 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁶ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 305. marg. č. 1067.

¹³⁷ POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5. s. 677. marg. č. 2.

¹³⁸ Ustanovení § 103 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁹ Ustanovení § 129 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů

Za příklad naopak nelze uvést vydání občanského průkazu podle ustanovení § 2 zákona č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, jelikož občanský průkaz není žádným osvědčením, nýbrž pouze veřejnou listinou, kterou držitel občanského průkazu prokazuje svou totožnost a skutečnosti v ní uvedené a prostředek umožňující uložení nebo užití dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci držitele občanského průkazu nebo pro jiné elektronické úkony.¹⁴⁰ Občanský průkaz tedy není dokladem o přiznání pozitivního konstitutivního práva, ale pouze dokladem tyto práva prokazující.¹⁴¹

4. VLASTNOSTI SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ

V této kapitole se věnujeme vlastnostem správního rozhodnutí, které představují jakési životní fáze rozhodnutí, jimiž rozhodnutí prochází a s nimiž souvisí jeho schopnost vyvolat zamýšlené právní účinky.

4.1. Platnost správního rozhodnutí

Platnost správního rozhodnutí je předpokladem toho, aby rozhodnutí mohlo mít hmotněprávní či procesněprávní účinky na jeho adresáty.¹⁴² Častým sporem mezi správněprávními mysliteli ovšem je, kdy se vůbec správní rozhodnutí stává platným. Někteří tvrdí, že platnost nastává vypravením správního rozhodnutí, tedy momentem, kdy přestal mít správní orgán rozhodnutí ve sféře svého vlivu a stalo se pro něj (správní orgán) závazným,¹⁴³ což jest moment vydání rozhodnutí podle ustanovení § 71 odst. 2 SŘ. Jiní zase tvrdí, že platnost nastává až momentem oznámení rozhodnutí adresátům podle ustanovení § 72 SŘ,¹⁴⁴ tedy momentem

¹⁴⁰ Ustanovení § 2 zákona č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴¹ POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5. s. 677. marg. č. 2.

¹⁴² FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 284. marg. č. 973.

¹⁴³ Např. HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 141. marg. č. 229. Obdobně též HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 96-97.

¹⁴⁴ Např. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 122. Obdobně též HORZINKOVÁ, Eva a

kdy je rozhodnutí závazné i pro adresáty, jelikož právě v tuto chvíli již rozhodnutí splňuje veškeré zákonem předepsané procesní náležitosti a stává se z pohledu právní teorie perfektním.¹⁴⁵

Výše zmíněný spor se ve svém článku v periodiku Správní právo snažila vyřešit doc. Pouperová. Po důkladné analýze judikatury a odborné literatury a provedení komparací s platností jiných veřejnoprávních aktů došla k závěru, že platnost rozhodnutí nenastává okamžikem jeho vydání, ale teprve s jeho oznámením adresátovi. Platnost správního rozhodnutí nelze podle ní slučovat se závazností rozhodnutí pro správní orgán, která nastává po ukončení rozhodovacího procesu, jakmile rozhodnutí pustí ze své vnitřní sféry předáním písemného vyhotovení k doručení nebo vypravením jiným způsobem. Důležitým momentem pro platnost rozhodnutí podle ní je právě jeho oznámení adresátovi, kdy rozhodnutí začíná působit ve sféře účastníků řízení, jelikož až od této chvíle rozhodnutí nabývá závaznosti pro účastníky a začíná být relevantní pro jejich právní postavení.¹⁴⁶

Rovněž v závěru své práce uvedla, že: „... *pozitivní správní právo pojem platnost (správního rozhodnutí) ne vždy používá v uvedeném smyslu, nýbrž jej zaměňuje spíše s účinností, čímž význam daných ustanovení spíše zatemňuje a jejich výklad komplikuje.*“¹⁴⁷.

Co se týče zániku platnosti správního rozhodnutí, tak ten může nastat zrušením, uplynutím času nebo nastáním jiné právní události.¹⁴⁸ V případě, že

Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0. s. 211.

¹⁴⁵ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 284. marg. č. 972.

¹⁴⁶ POUPEROVÁ, Olga. *Rozhodnutí správního orgánu a jeho platnost*. In: *Správní právo: odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, 1968-, roč. 51, č. 8. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISSN 2788-2241. s. 512-523.

¹⁴⁷ POUPEROVÁ, Olga. *Rozhodnutí správního orgánu a jeho platnost*. In: *Správní právo: odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, 1968-, roč. 51, č. 8. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISSN 2788-2241. s. 523.

¹⁴⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 171. marg. č. 250.

rozhodnutí trpí vadou způsobující jeho nicotnost dokonce platnost vůbec nenastává, a na správní rozhodnutí se nahlíží, jako by nikdy neexistovalo.¹⁴⁹

Pokud rozhodnutí není nicotné, ale pouze trpí jinými vadami, tak platí institut „presumpce platnosti správního rozhodnutí“, jenž je v teorii i praxi často nevhodně označován jako „presumpce správnosti správního rozhodnutí“.¹⁵⁰ Tento právní institut vychází z principu důvěry občana v právo¹⁵¹ a způsobuje, že se na vadné správní rozhodnutí hledí, jako by bylo bezvadné až do chvíle, dokud není úředním postupem shledán opak.¹⁵²

4.2. Právní moc správního rozhodnutí

V právní teorii rozlišujeme: 1) formální právní moc, která představuje důsledky procesní a 2) materiální právní moc, která představuje hmotněprávní důsledky.¹⁵³

4.2.1. Formální právní moc správního rozhodnutí

Formální právní moc je legálně zakotvena v ustanovení § 73 odst. 1 SŘ v němž se uvádí, že: „*Nestanoví-li tento zákon jinak, je v právní moci rozhodnutí, které bylo oznámeno a proti kterému nelze podat odvolání.*“¹⁵⁴ Ustanovení tedy vyjadřuje tzv. subjektivní nenapadnutelnost rozhodnutí řádným opravným prostředkem (odvoláním, rozkladem, odporem).¹⁵⁵

Odvolání nelze podat v případech kdy: 1) zákon stanoví, že jeho podání je vyloučeno, 2) adresát se vzdá práva na podání odvolání, nebo 3) marně uplyne lhůta pro podání odvolání.¹⁵⁶ Podání odvolání je zákonem vyloučeno (bod 1 výše)

¹⁴⁹ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 417.

¹⁵⁰ FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*. Praha: Leges, 2014. Teoretik. 496 s. ISBN 978-80-7502-056-7. s. 19-20.

¹⁵¹ FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*. Praha: Leges, 2014. Teoretik. 496 s. ISBN 978-80-7502-056-7. s. 18.

¹⁵² HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 135. marg. č. 209.

¹⁵³ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 97.

¹⁵⁴ Ustanovení § 73 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁵ KOPECKÝ, Martin. *Význam materiální právní moci a rei iudicatae v právu správním*. In: Právník: teoretický časopis pro otázky státu a práva, 1861-, roč. 155, č. 10. Praha: Právnická jednota, 2016. ISSN 0231-6625. s. 856.

¹⁵⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0. s. 245-246.

např. v případě rozhodnutí o prohlášení nicotnosti, k němuž se v ustanovení § 77 odst. 5 výslovně uvádí následující: „*Proti rozhodnutí, jímž správní orgán prohlásil nicotnost, nelze podat odvolání.*“¹⁵⁷.

Chápání formální moci obecně není předmětem sporu, a i ve starších právnických dílech se dočteme definicí podobných té dnešní zákonné. Za příklad uveďme text z více než 100 let starého díla prof. Weyra: „*O právní moci ve formálním smyslu není v theorii a praxi žádného sporu; všeobecně se připouští jako něco samozřejmého. Tomu též skutečně tak jest, pokud právní moci ve formálním smyslu rozumíme toliko zásadu, že není opravného prostředku tam, kde takový opravný prostředek není právním řádem připuštěn.*“¹⁵⁸.

Kromě subjektivní nenapadnutelnosti je předpokladem nabytí formální právní moci i nabytí platnosti, tedy řádné oznámení adresátům, ovšem v některých případech zákon požadavek oznámení rozhodnutí adresátovi jako podmínku pro nabytí právní moci modifikuje. Jedná se o tyto případy: 1) podle ustanovení § 24 odst. 1 SŘ se v případě, kdy si adresát nevyzvedne uloženou písemnost (stejnopis rozhodnutí) ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena aplikuje fikce doručení písemnosti, 2) podle ustanovení § 84 odst. 1 SŘ nastanou obdobné účinky jako při oznámení rozhodnutí v případě, kdy osoba, která byla účastníkem, ovšem nikoliv účastníkem podle ustanovení § 27 odst. 1 SŘ (dále bude v této práci účastník ve smyslu ustanovení § 27 odst. 1 SŘ nazýván jakožto „*esenciální účastník*“), ale rozhodnutí jí nebylo správním orgánem oznámeno, se dozvěděla o vydání rozhodnutí a řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování, přičemž osobě následně ode dne, kdy se uvedené skutečnosti dozvěděla, běží zvláštní lhůta pro odvolání o délce 30 dnů, 3) podle ustanovení § 84 odst. 1 SŘ, bylo-li vydáno rozhodnutí, které omezuje osobu, která byla jiným než esenciálním účastníkem, přičemž jí rozhodnutí nebylo správním orgánem oznámeno, má možnost se odvolat se lhůtou 1 roku ode dne, kdy bylo rozhodnutí oznámeno poslednímu z účastníků, kterým ho správní orgán oznámil, 4) podle ustanovení § 84 odst. 2 a § 83 odst. 2 SŘ se na účastníka řízení, který se prokazatelně

¹⁵⁷ Ustanovení § 77 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵⁸ WEYR, František. *Československé právo správní: část obecná (Organisace veřejné správy a řízení správní)*. Brno: Československý akademický spolek Právník, 1922. 148 s. publikace bez ISBN. s. 90.

seznámil s rozhodnutím, hledí, jako by mu správní orgán rozhodnutí doručil, a to s chybějícím poučením, přičemž účastníkovi bude běžet od dne, kdy se s rozhodnutím takto seznámil, zvláštní lhůta pro odvolání o délce 90 dnů a 5) podle ustanovení § 91 odst. 1 SŘ je rozhodnutí o odvolání v právní moci, jestliže bylo oznámeno všem odvolatelům a esenciálním účastníkům.¹⁵⁹

4.2.2. Materiální právní moc správního rozhodnutí

Materiální právní moc, jejíž předpoklad je existence formální právní moci,¹⁶⁰ nám zakládá závaznost, nezměnitelnost a nezrušitelnost rozhodnutí, čímž se zakládá překážka věci *rei administratae*. Závaznost v tomto kontextu chápeme ve vztahu k adresátům, nikoliv ke správnímu orgánu.¹⁶¹ U správního orgánu, jak jsme již zmínili v kapitole 4.1. Platnost správního rozhodnutí, vzniká závaznost rozhodnutí pro správní orgán po ukončení rozhodovacího procesu, jakmile rozhodnutí pustí ze své vnitřní sféry předáním písemného vyhotovení k doručení nebo vypravením jiným způsobem.¹⁶² V rámci členění správního rozhodnutí jsme také již uvedli určité speciality, např. v případě rozhodnutí *in rem*, kde pravomocné rozhodnutí je závazné i pro právní nástupce adresáta.¹⁶³

Co se týče výkladu materiální právní moci, tak ten, na rozdíl od té formální, mezi správněprávními mysliteli tak jednotný rozhodně není.¹⁶⁴ Velmi smysluplný a přehledný konstrukt ovšem podle nás představil prof. Sládeček a i proto z něj budeme povětšinou v této podkapitole vycházet. Podle prof. Sládečka můžeme rozeznávat: 1) relativní materiální právní moc a 2) absolutní materiální právní moc.¹⁶⁵

¹⁵⁹ KOPECKÝ, Martin. *Význam materiální právní moci a rei iudicatae v právu správním*. In: Právník: teoretický časopis pro otázky státu a práva, 1861-, roč. 155, č. 10. Praha: Právnická jednota, 2016. ISSN 0231-6625. s. 856.

¹⁶⁰ HORÁKOVÁ, Monika a Maxim TOMOSZEK. *Vliv EU a Rady Evropy na správní řízení v ČR a v Polsku*. Brno: Tribun EU, 2010. 285 s. ISBN 978-80-7399-923-0. s. 134.

¹⁶¹ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 286. marg. č. 982-983.

¹⁶² Viz Kapitola 4.1. *Platnost správního rozhodnutí*, odst. 2

¹⁶³ Viz Kapitola 3.3. *Členění podle okruhu osob, které rozhodnutí zavazuje*, odst. 3

¹⁶⁴ HORÁKOVÁ, Monika a Maxim TOMOSZEK. *Vliv EU a Rady Evropy na správní řízení v ČR a v Polsku*. Brno: Tribun EU, 2010. 285 s. ISBN 978-80-7399-923-0. s. 134.

¹⁶⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 123.

Relativní materiální právní moc představuje nezměnitelnost a nezrušitelnost ze strany veřejné správy. To znamená, že veřejná správa už nemůže na základě zákona využít opravné a dozorčí prostředky, protože uplynula lhůta pro jejich užití, nebo užity byly, přičemž výsledné rozhodnutí už nelze v rámci veřejné správy přezkoumávat. Absolutní materiální právní moc pak představuje nezměnitelnost a nezrušitelnost ze strany jiného státního orgánu. To znamená, že už nelze použít přezkum na základě správního soudnictví nebo ústavní stížnosti.¹⁶⁶

Okamžik vzniku materiální právní moci (především té absolutní) je velmi rozličný a závisí na tom, jak daleko a také jak moc úspěšně je adresát ochotný a schopný svá subjektivní práva bránit. Užití některých revizních prostředků je zpravidla podmíněno vyčerpáním všech revizí nižšího stupně.¹⁶⁷

Ovšem ani absolutní materiální právní moc není neprolomitelná a u rozhodnutí o přestupku může být kdykoliv vydáno nové rozhodnutí na základě amnestie ve formě agraciace zakotvené v ustanovení § 104 odst. 2 písm. b) PZ, v němž se uvádí následující: „*Prezident republiky může odpustit nebo zmírnit uložený správní trest nebo jeho zbytek...*“¹⁶⁸, z čehož vyplývá, že prezident republiky může uložený správní trest buďto celý odpustit, nebo pouze zmírnit. V případě odpuštění bude správní orgán na základě ustanovení § 99 odst. 3 PZ muset vydat nové rozhodnutí, kterým zruší uložený správní trest nebo jeho dosud nevykonanou část. V případě zmírnění správní orgán, na základě stejného ustanovení, dříve uložený správní trest zruší a prostřednictvím vydání nového rozhodnutí uloží nový správní trest ve výměře podle požadavku amnestijního rozhodnutí prezidenta republiky.¹⁶⁹ Dalším způsobem zásahu do absolutní právní moci je odnětí pravomocně přiznaného oprávnění, jedná se např. o vydání rozhodnutí o odnětí zbrojního

¹⁶⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4. s. 123. Obdobně též HORÁKOVÁ, Monika a Maxim TOMOSZEK. *Vliv EU a Rady Evropy na správní řízení v ČR a v Polsku*. Brno: Tribun EU, 2010. 285 s. ISBN 978-80-7399-923-0. s. 134.

¹⁶⁷ Tamtéž

¹⁶⁸ Ustanovení § 104 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., *o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, ve znění pozdějších předpisů

¹⁶⁹ GRYGAR, Tomáš. *Přestupková amnestie v novém zákoně o odpovědnosti za přestupky*. In: *Správní právo: odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, 1968-, roč. 50, č. 2. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017. ISSN 2788-2241. s. 84.

průkazu podle ustanovení § 27 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních, ve znění pozdějších předpisů.¹⁷⁰

4.3. Účinnost správního rozhodnutí

Účinnost znamená, že výrok rozhodnutí již způsobuje právem předpokládané a správním orgánem zamýšlené právní účinky na právní poměry adresátů.¹⁷¹ U konstitutivního správního rozhodnutí způsobuje, že lze již oficiálně vykonávat právo v něm uvedené nebo je naopak nutné plnit povinnost v něm uloženou, přičemž její neplnění je již protiprávním jednáním. U deklaratorních správních rozhodnutí způsobuje, že autoritativní potvrzení právních poměrů již působí na venek.¹⁷²

Účinnost může nastávat souběžně s právní mocí, po právní moci nebo před právní mocí rozhodnutí. Po právní moci účinnost nastává pouze v případech, stanoví-li to zákon nebo v důsledku odkladné časové doložky nebo odkladné podmínky.¹⁷³ Např. v ustanovení § 17 odst. 3. ZSP se dočteme že: „*Služební poměr vzniká dnem, který je stanoven v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru...*“¹⁷⁴. Pokud nastává předběžná účinnost, tak se jedná o výjimku a musí být výslovně stanovena a umožněna *ex lege*.¹⁷⁵ Jedná se kupříkladu o rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru z důvodů uvedených v ustanovení § 42 odst. 1 písm. a) až k) ZSP, k němuž se váže ustanovení § 42 odst. 5. písm. a) ZSP, v němž se dočteme následující: „*Při propuštění příslušníka podle odstavce 1 písm. a) až k) skončí jeho služební poměr dnem doručení rozhodnutí o*

¹⁷⁰ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 176. marg. č. 256.

¹⁷¹ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 285. marg. č. 975.

¹⁷² HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 148. marg. č. 243.

¹⁷³ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 148-149. marg. č. 243.

¹⁷⁴ Ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁵ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 285. marg. č. 979.

propuštění...¹⁷⁶. Odvolání proti takovémuto rozhodnutí podat lze, ovšem nemělo by suspenzivní účinek.¹⁷⁷

Účinnost správního rozhodnutí zaniká jednak současně se zánikem jeho platnosti, ale i dalších důvodů. Mezi další důvody patří kupříkladu: 1) zřeknutí se práva založeného správním rozhodnutím, 2) smrt fyzické osoby, 3) zánik právnické osoby, 4) zánik věci, 5) nastoupení rozvazovací podmínky a 6) konzumace obsahu správního rozhodnutí v případě jednorázového oprávnění nebo jednorázové povinnosti.¹⁷⁸

4.4. Vykonatelnost správního rozhodnutí

Vykonatelnost správního rozhodnutí je legálně upravena v ustanovení § 74 SŘ a umožňuje, aby správní rozhodnutí ukládající povinnost plnění, tedy povinnost něco dát (*dare*), konat (*facere*), strpět (*pati*), či něčeho se zdržet (*omittere*),¹⁷⁹ mohlo být vynuceno státní mocí, což znamená, že rozhodnutí je vynutitelné a vymahatelné. Ovšem neukládá-li správní rozhodnutí povinnost plnění, rozumí se obvykle vykonatelností jeho účinnost.¹⁸⁰ Pojem „vykonatelnost“ je tedy potřeba vnímat v širším slova smyslu a až následně rozeznávat, jde-li o vykonatelnost benefičního nebo deterioračního rozhodnutí.¹⁸¹

Správní rozhodnutí může nabýt vykonatelnosti několika způsoby: 1) současně s nabytím právní moci, 2) dovršením dne, který je uveden ve výrokové části rozhodnutí a 3) uplynutím lhůty k dobrovolnému splnění povinnosti, jde-li o deteriorační rozhodnutí.¹⁸²

¹⁷⁶ Ustanovení § 42 odst. 5 písm. a) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁷ Ustanovení § 74 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 172. marg. č. 252.

¹⁷⁹ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 177. marg. č. 257.

¹⁸⁰ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 412.

¹⁸¹ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 400-401.

¹⁸² KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 177. marg. č. 257.

Nemá-li řádný opravný prostředek proti správnímu rozhodnutí odkladný účinek, tak se jedná o předběžnou vykonatelnost, která nastává dříve, než rozhodnutí nabude právní moci. Rozhodnutí pak u deterioračních rozhodnutí nabývá vykonatelnosti jeho oznámením adresátovi a marným uplynutím lhůty k dobrovolnému splnění povinnosti a u benefičních rozhodnutí jeho oznámením adresátovi nebo pozdějším dnem uvedeným ve výrokové části rozhodnutí.¹⁸³

Vykonatelné nebo předběžně vykonatelné správní rozhodnutí je pak exekučním titulem podle ustanovení § 104 SŘ na základě něhož lze provést nucený výkon rozhodnutí.¹⁸⁴

K vykonatelnosti (a také právní moci) se ještě váže ustanovení § 75 SŘ, v němž se řeší doložka právní moci a vykonatelnosti, čímž se rozumí úkon příslušného správního orgánu, jímž se navenek potvrzuje skutečnost, že rozhodnutí je pravomocné či vykonatelné.¹⁸⁵

Jedná-li se o písemné vyhotovení správního rozhodnutí, které zůstává ve spisu, tak je doložka vždy *ex offa* vyznačena správním orgánem, který rozhodoval v posledním stupni. Pokud tedy není podáno odvolání, tak doložku vyznačuje orgán prvního stupně. Ten ho bude vyznačovat i v případě, že ještě před předáním spisu odvolacímu orgánu je odvolání vzato zpět a řízení zastaveno nebo je-li rozhodnutí autoremedurou zrušeno nebo změněno za dodržení podmínek stanovených v ustanovení § 87 SŘ, přičemž proti tomuto jeho rozhodnutí není následně podáno odvolání.¹⁸⁶

Pokud jde o vyznačení doložky právní moci nebo vykonatelnosti na stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí, které se doručuje účastníku řízení, platí odlišné postupy a podmínky. V těchto případech není doložka vyznačena *ex offa*, ale pouze na žádost účastníka. Ten má právo požádat o vyznačení doložky kdykoliv

¹⁸³ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 178. marg. č. 257.

¹⁸⁴ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 289. marg. č. 996.

¹⁸⁵ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 403.

¹⁸⁶ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 404.

a zákon neklade časové omezení na tuto žádost, přičemž doložku vždy vyznačuje správní orgán prvního stupně. Jestliže o to účastník požádá, prvostupňový orgán vyhotoví pouze stejnopis výroku a vyznačí na něm doložku právní moci nebo vykonatelnosti.¹⁸⁷ V případech rozhodnutí vydaného v elektronické formě, se vyznačení doložky právní moci nebo vykonatelnosti na žádost účastníka provádí vyhotovením samostatného elektronického dokumentu. Tento dokument obsahuje výrok, označení účastníků řízení, datum vyhotovení, identifikační údaje oprávněné úřední osoby a vyznačení doložky právní moci nebo vykonatelnosti.¹⁸⁸ Jelikož zde oprávněná úřední osoba jedná v pozici „veřejnoprávního podepisujícího“, tak podle ustanovení § 5 písm. a) zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZED“) pak musí být elektronický dokument opatřen certifikovaným elektronickým podpisem¹⁸⁹ a zároveň kvalifikovaným časovým razítkem podle ustanovení § 11 odst. 1 ZED.¹⁹⁰

Nakonec je zapotřebí ještě zmínit, že v ustanovení § 74 odst. 3 SŘ jsou v návaznosti na vykonatelnost upraveny „jiné právní účinky rozhodnutí“. Tyto účinky zakládají jen některá konstitutivní i deklaratorní rozhodnutí, která rozhodují o určitém stavu. Spadají sem veškerá rozhodnutí ve věcech osobního stavu nebo dále např. deklaratorní rozhodnutí o povaze stavební nemovitosti.¹⁹¹ Ve vztahu k těmto rozhodnutím se bude vyznačovat pouze doložka právní moci, jelikož vyznačení doložky jiných právních účinků zákon nezná a vyznačit ji tedy nelze.¹⁹²

¹⁸⁷ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 404.

¹⁸⁸ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 289. marg. č. 1001.

¹⁸⁹ Ustanovení § 5 písm. a) zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹⁰ Ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů

¹⁹¹ PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. Glosátor. 519 s. ISBN 978-80-7502-202-8. s. 249.

¹⁹² FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 405.

5. NÁLEŽITOSTI SPRÁVNÍHO ROZHODNUTÍ

Správní rozhodnutí je jednostranný vrchnostenský akt, kterým orgán veřejné moci velmi zásadně zasahuje do subjektivních práv a povinností adresáta, což samozřejmě podmiňuje mít detailně upraveny jeho náležitosti, které musí orgány během rozhodovacího procesu dodržovat. V současné době rozeznáváme náležitosti: 1) kompetenční, 2) obsahové, 3) formální a 4) procedurální.¹⁹³ S podrobnou úpravou ovšem přichází větší pravděpodobnost, že se orgán aplikující právo ocitne v rozporu s právem a jím stanovenými předpoklady a požadavky a *de facto* se tím pro správní orgány vytváří pomyslná past.¹⁹⁴

Pokud doopravdy nastane situace, kdy některé ze zákonem požadovaných náležitostí nejsou splněny, tak hovoříme o „vadném správním rozhodnutí“. Ovšem hranice mezi vadným a bezvadným správním rozhodnutím je často obtížně poznatelná a časově nestálá, a proto musí vždy dojít k pečlivému zkoumání a posouzení s ohledem na konkrétnosti a specifika každého jednotlivého případu.¹⁹⁵

Vadnost rozhodnutí může spočívat např. v nedostatku kompetence, nedodržení stanoveného obsahu, v pochybení písemného vyhotovení, ve zneužití správního uvážení či v porušení procesního postupu. Na základě charakteru a důsledků vad pak můžeme rozlišovat: 1) vady formálně vadné, 2) vady věcně nesprávné, 3) vady způsobující nezákonnost a 4) vady způsobující nicotnost (nulitu).¹⁹⁶

Jak již víme z dřívějších kapitol, tak pro rozhodnutí trpící vadami pod body 1, 2 a 3 platí presumpce platnosti a u nicotného rozhodnutí naopak, vzhledem k závažnosti vad, neplatí a hledí se na něj, jako by nikdy neexistovalo.¹⁹⁷

¹⁹³ SKULOVÁ Soňa a Lukáš POTĚŠIL. *Prostředky ochrany subjektivních práv ve veřejné správě – jejich systém a efektivnost*. Praha: C.H. Beck, 2017. 464 s. ISBN 978-80-7400-647-0. s. 128.

¹⁹⁴ SKULOVÁ Soňa a Lukáš POTĚŠIL. *Prostředky ochrany subjektivních práv ve veřejné správě – jejich systém a efektivnost*. Praha: C.H. Beck, 2017. 464 s. ISBN 978-80-7400-647-0. s. 129.

¹⁹⁵ FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*. Praha: Leges, 2014. Teoretik. 496 s. ISBN 978-80-7502-056-7. s. 16.

¹⁹⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 93-95.

¹⁹⁷ Viz Kapitola 4.1. *Platnost správního rozhodnutí*, odst. 4-5

V rámci následujících podkapitol rozpracováváme jednotlivé náležitosti správního rozhodnutí a uvádíme, jaké případné vady může jejich nedodržení způsobit.

5.1. Kompetenční náležitosti

Kompetenční náležitosti z hlediska hmotného práva vyjadřují působnost a pravomoc orgánů veřejné správy a z pohledu práva procesního jejich příslušnost.¹⁹⁸ Působností se rozumí okruh činností, které byly orgánu veřejné správy svěřeny, a tudíž je oprávněn a povinen je řešit. Pravomoc pak je souhrnem právních prostředků, ke kterým je orgán zmocněn za účelem řádného plnění právě onoho okruhu svěřených činností, tedy působnosti.¹⁹⁹ Příslušnost orgánů veřejné správy je pak procesním protějškem hmotněprávních pojmů a vyjadřuje způsobilost k vedení určitého správního řízení. Rozdělujeme ji na příslušnost: 1) věcnou, 2) místní a popřípadě 3) funkční.²⁰⁰

Vztah jednotlivých příslušností ve své publikaci velmi výstižně popsal doc. Fiala a kol. následovně: „*Věcná příslušnost stanoví druhově typ orgánu (...), který má z hlediska zákona působnost a pravomoc konkrétní věc projednat a rozhodnout v ní, místní příslušnost pak následně individualizuje, který konkrétní orgán z okruhu věcně příslušných orgánů bude z hlediska jeho lokálního umístění příslušný k projednání dané věci. (...) Funkční příslušnost případně dále konkretizuje, který orgán, odbor či oddělení anebo jiná součást věcně a místně příslušného správního orgánu bude věc projednávat...*“²⁰¹.

Věcná příslušnost je obecně zakotvena v ustanovení § 10 SŘ, přičemž upravuje práva a povinnosti z ústavního pořádku, konkrétněji z ustanovení čl. 2 odst. 3 a čl. 79 Ústavy ČR a ustanovení čl. 2 odst. 2 LZPS, vzhledem k oblasti

¹⁹⁸ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 127. marg. č. 189.

¹⁹⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 46-47.

²⁰⁰ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 20.

²⁰¹ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 20-21.

správního práva²⁰² a dočteme se zde, že: „Správní orgány jsou věcně příslušné jednat a rozhodovat ve věcech, které jim byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona.“²⁰³

Konkrétně však věcnou příslušnost upravuje správní řád pouze ojediněle, např. v případech stanovení příslušnosti k řešení sporů o věcnou příslušnost v ustanovení § 133 SŘ, k řešení sporů z veřejnoprávních smluv v ustanovení § 169 SŘ nebo v případě stanovení příslušnosti správních orgánů k provedení exekuce v ustanoveních § 106 a § 107 SŘ, a ve zbytku konkrétní úpravy spoléhá na úpravu zvláštních právních předpisů.²⁰⁴

Věcná příslušnost ovšem v souladu s ustanovením § 10 SŘ nemusí být stanovena pouze v zákoně, ale i na jeho základě. Na základě zákona může být věcná příslušnost stanovena kupříkladu ve veřejnoprávní smlouvě, ve statutech územně členěných statutárních měst a hlavního města Prahy nebo v případě pověření osoby soukromého práva výkonem veřejné správy, která by se tak rovněž stala správním orgánem.²⁰⁵

Obecná úprava místní příslušnosti je upravena v ustanovení § 11 SŘ a dalších souvisejících ustanoveních SŘ a určuje, který konkrétní z věcně příslušných správních orgánů povede řízení k dané věci.²⁰⁶ O obecnou úpravu, byť je na rozdíl od úpravy věcné příslušnosti velmi podrobná, se jedná, jelikož stále není vyloučeno, aby si zvláštní právní předpis, na základě zásady *lex specialis derogat legi generali*, stanovil vlastní pravidla pro určení místní příslušnosti.²⁰⁷ Kupříkladu pro vedení přestupkového řízení je místní příslušnost v ustanovení § 62 PZ upravena velmi odlišně od ustanovení § 11 SŘ. Tyto odlišnosti reflektují různé aspekty a zájmy, které jsou spojeny s oblastí přestupkového práva. Zatímco SŘ se zaměřuje na široké spektrum osob a věcí (např. na nemovitosti v případech

²⁰² FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 51. marg. č. 212.

²⁰³ Ustanovení § 10 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁴ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 61.

²⁰⁵ Tamtéž

²⁰⁶ POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5. s. 76. marg. č. 1.

²⁰⁷ POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5. s. 76. marg. č. 2.

rozhodnutí *in rem* a tak dále),²⁰⁸ tak PZ se soustředí na úzkou skupinu osob podezřelých z přestupku,²⁰⁹ což zcela zřejmě podmiňuje potřebu určitých specialit.

Na rozdíl od místní příslušnosti nemůže být věcná příslušnost v průběhu řízení změněna a až na výjimky tedy zůstává shodná po celou dobu vedení řízení.²¹⁰ V případech místní i věcné příslušnosti se užívá procesní zásada *perpetuatio fori*, jež je vyjádřena v ustanovení § 132 SŘ následovně: „Změní-li se v průběhu řízení okolnosti rozhodné pro určení místní příslušnosti nebo věcné příslušnosti co do stupně a nestanoví-li zákon jinak, dokončí řízení správní orgán původně příslušný; o tom informuje správní orgán, na který by jinak příslušnost přešla.“²¹¹ Ustanovení se ovšem vůbec nepoužije, pokud v rámci novelizace příslušný správní orgán v průběhu správního řízení pozbude svoji místní či věcnou příslušnost, a ta bude založena jinému správnímu orgánu a přechodná ustanovení zároveň nestanoví jiný postup (např. že běžící řízení dokončí původně příslušný správní orgán). Přechodná ustanovení nemohou stanovit jiný postup v případě, že správní orgán podle původní právní úpravy úplně zaniká.²¹² Právě v případě novelizace kompetenčních ustanovení a zároveň neuzití zásady *perpetuatio fori* nastává ona, v první větě tohoto odstavce, zmíněná výjimka, kdy se může i věcná příslušnost v průběhu řízení změnit.

Posledním druhem příslušnosti je příslušnost funkční, která je legální reakcí na rozmanitost organizace veřejné správy, kdy zejména veřejnoprávní korporace či jiné právnické osoby vykonávající veřejnou správu disponují vlastní organizační strukturou. V zákoně je upravena v ustanovení § 130 SŘ pod názvem „Příslušnost orgánu veřejnoprávní korporace nebo jiné právnické osoby“ a určuje, který z orgánů (článků) vnitřní organizační struktury věcně příslušného správního

²⁰⁸ Ustanovení § 11 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁰⁹ Ustanovení § 62 zákona č. 250/2016 Sb., *o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, ve znění pozdějších předpisů

²¹⁰ POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5. s. 72. marg. č. 3.

²¹¹ Ustanovení § 132 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²¹² PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. Glosátor. 519 s. ISBN 978-80-7502-202-8. s. 385.

orgánu je příslušný správní řízení vést. I zde, z logiky věci, dochází k časté odlišné úpravě zvláštními zákony.²¹³

V neposlední řadě uvedeme některé z vad, jež mohou nastat ve vztahu ke kompetenčním náležitostem rozhodnutí. Nejdříve si uvedeme, kdy může nastat nulita z důvodu nedostatku pravomoci správních orgánů. Jde například o případy kdy: 1) zákon neoznačuje orgán, který má pravomoc rozhodovat, 2) zákon neoznačuje orgán, který má pravomoc rozhodovat, dostatečně jednoznačně a určitě, 3) správním orgánem není respektován zákonem stanovený způsob zahájení správního řízení (toto lze dle našeho názoru považovat i za nedodržení procedurálních náležitostí) a 4) správní orgán nepřipustně rozšiřuje svou pravomoc.²¹⁴ Situace pod bodem 1 v tuzemském právním prostředí nastala kupříkladu za účinnosti zákona č. 115/1995 Sb., o vinohradnictví a vinařství, zrušen ke dni 28. května 2004 (dále jen „SVZ“). Vinařskému fondu sice byla dána pravomoc rozhodovat mj. o povinnosti zaplatit odvod za víno uvedené poprvé do oběhu v příslušném roce podle ustanovení § 18a odst. 2 SVZ ve spojení se souvisejícím ustanovením § 18f odst. 1 písm. a) SVZ, ovšem již nebyla stanovena pravomoc žádnému orgánu k rozhodování o opravném prostředku proti takovémuto rozhodnutí.²¹⁵

Rovněž se můžeme setkat se situací, kdy je někým, kdo vůbec nemá postavení orgánu veřejné správy vydáno pseudo-rozhodnutí, v právní teorii označované jako „paakt“ nebo „zdánlivý akt“. Byť se jedná o vadu spočívající v nedostatku pravomoci, tak by taková pseudo-rozhodnutí i tak měla tvořit vlastní kategorii, jelikož je zapotřebí je odlišit od nicotných rozhodnutí, která jsou vydána alespoň nějakým orgánem veřejné moci, jelikož, na rozdíl od nich, u pseudo-rozhodnutí nelze deklarovat nicotnost.²¹⁶

²¹³ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 647-648.

²¹⁴ FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*. Praha: Leges, 2014. Teoretik. 496 s. ISBN 978-80-7502-056-7. s. 115-118.

²¹⁵ FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*. Praha: Leges, 2014. Teoretik. 496 s. ISBN 978-80-7502-056-7. s. 115.

²¹⁶ FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*. Praha: Leges, 2014. Teoretik. 496 s. ISBN 978-80-7502-056-7. s. 110-112.

V případě věcné nepříslušnosti je důvod nicotnosti dokonce legálně zakotven v ustanovení § 77 odst. 1 SŘ, kde se uvádí následující: „*Nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný...*“²¹⁷. Jedná se o tzv. „absolutní věcnou nepříslušnost“ a jde o historicky první zákonně zakotvený důvod nicotnosti v tuzemském právním prostředí.²¹⁸ Ustanovení § 77 odst. 1 SŘ nicméně pokračuje slovy: „... *to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu...*“²¹⁹, což znamená, že vydá-li rozhodnutí správní orgán nadřízený věcně příslušnému orgánu, nebude se jednat o absolutní věcnou nepříslušnost, a rozhodnutí tedy nebude nicotné, ale pouze nezákonné. Co se týče místní a funkční nepříslušnosti, tak ty mohou způsobit maximálně nezákonnost správního rozhodnutí.²²⁰

5.2. Obsahové náležitosti správního rozhodnutí

Obsahové náležitosti, někdy rovněž označovány jako „strukturální náležitosti“²²¹, jsou obecně upraveny v ustanovení § 68 SŘ a skládají se z: 1) výrokové části, 2) odůvodnění a 3) poučení účastníků.²²²

Správní rozhodnutí může z hlediska obsahu řešit pouze jednu otázku, přičemž se pak jedná o „jednoduché správní rozhodnutí“, nebo více otázek, to se pak jedná o „složené správní rozhodnutí“. Ve složeném správním rozhodnutí se pak může: 1) řešit více věcně souvisejících otázek, např. v případě rozhodnutí o více přestupcích téže osoby vydané ve společném řízení nebo 2) řešit otázky týkající se více osob, např. v rozhodnutí o souvisejících přestupcích více než jedné osoby. Tyto otázky pak mohou být: 1) vzájemně neoddělitelné nebo 2) vzájemně oddělitelné. Vzájemně oddělitelné otázky jsou natolik svébytné, že jejich řešení

²¹⁷ Ustanovení § 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²¹⁸ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 418.

²¹⁹ Ustanovení § 77 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²²⁰ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 418.419.

²²¹ Např. FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 271.

²²² Ustanovení § 68 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

může existovat nezávisle na řešení otázek jiných a jejich příslušné výroky mohou nabýt samostatně některých vlastností správního rozhodnutí.²²³

5.2.1. Výroková část správního rozhodnutí

Výroková část musí být součástí každého rozhodnutí a obsahuje: 1) výrok (enunciát), 2) právní ustanovení, podle nichž správní orgán rozhodoval, 3) označení esenciálních účastníků, 4) je-li ukládána povinnost, tak lhůtu ke splnění ukládané povinnosti, popř. jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění, 5) je-li na základě ustanovení § 85 odst. 2 SŘ vyloučen suspenzivní účinek odvolání, tak výrok o jeho vyloučení a 6) vedlejší ustanovení, jsou-li potřeba. Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků²²⁴ a výrok (ve smyslu bodu 1) je pouze jednou z částí výrokové části. Proto musíme nekompromisně dbát na odlišování pojmů „výrok“ a „výroková část“, byť jsou tyto dva pojmy často chybně užívány jako synonyma.²²⁵

Výroková část může být poměrně zásadně modifikována zvláštními zákony. Kupříkladu podle § 93 odst. 1 PZ se nad rámec obecné právní úpravy uvedené v ustanovení § 68 odst. 2 SŘ ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, uvede: 1) popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání, 2) právní kvalifikace skutku, 3) vyslovení viny, 4) forma zavinění u obviněného, který je fyzickou osobou, 5) druh a výměra správního trestu, popř. výrok o podmíněném upuštění od uložení správního trestu, o upuštění od uložení správního trestu nebo o mimořádném snížení výměry pokuty, 6) výrok o započtení doby, po kterou obviněný na základě úředního opatření učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem již nesměl činnost vykonávat, do doby zákazu činnosti, 7) výrok o uložení ochranného opatření, 8) výrok o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a 9) výrok o náhradě nákladů řízení.²²⁶

²²³ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 168. marg. č. 246.

²²⁴ Ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²²⁵ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 339.

²²⁶ Ustanovení § 93 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., *o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, ve znění pozdějších předpisů

Výrok ovšem zcela určitě je nejdůležitější částí výrokové části, jelikož se v něm rozhoduje o celém předmětu řízení a dochází k oné autoritativní úpravě práv a povinností jmenovitě určených osob v určité věci nebo jejich deklaraci. Právě výrok je pak ta část rozhodnutí, která nabývá právní moci a vykonatelnosti a rovněž vůči ní směřují opravné prostředky.²²⁷ Na základě judikatury bylo specifikováno, že výrok musí být dostatečně jasný, přesný, srozumitelný a určitý²²⁸ a nepatří do něj okolnosti, které nejsou relevantní, jelikož by mohly mít negativní vliv právě na onu jasnost, přesnost apod.²²⁹ Samotný enunciát tedy je kupříkladu: „Řízení, vedené pod sp. zn.: ... na návrh paní Jany Malé na zrušení údaje o místě trvalého pobytu pana Jana Horáka na adrese Hlavní 1, Hulín, se zastavuje.“²³⁰

Při výčtu právních ustanovení, podle nichž bylo postupováno, je povinností správního orgánu uvést veškerá ustanovení zákonů, podzákoných předpisů, případně i ratifikovaných mezinárodních smluv, jež při rozhodování použil.²³¹ Kdyby správní orgán udělal chybu v odkazu na příslušné ustanovení právního předpisu, tak by tato vada sama o sobě nezpůsobila nezákonnost rozhodnutí.²³² Nezákonnost by rovněž samo o sobě nezpůsobilo, pokud by správní orgán uvedl pouze paragraf právního předpisu, namísto přesnějšího odkazu na jeho ustanovení podle podrobnějšího členění (odstavce, písmena, body). Naopak o vadu způsobující nezákonnost z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí půjde

²²⁷ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 271. marg. č. 900.

²²⁸ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 370.

²²⁹ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 271. marg. č. 903.

²³⁰ POTĚŠIL Lukáš, Kateřina FRUMAROVÁ, Lukáš GLASER, David HEJČ, Anna CHAMRÁTHOVÁ, Pavel MATES, Miroslav MOCEK, Klára NORKOVÁ a Olga POUPEROVÁ. *Vzory podání a úkonů podle správního řádu s vysvětlivkami*. Praha: Leges, 2018. Praktik. 297 s. ISBN 978-80-7502-213-4. s. 98.

²³¹ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 341.

²³² VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006. 1042 s. ISBN 978-80-7273-134-3. s. 404.

v případě, kdy použitá právní ustanovení nebudou ve výrokové části uvedena vůbec.²³³

Co se týče označení esenciálních účastníků, tak platí, že účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci podle ustanovení § 18 odst. 2 SŘ, tedy jménem, příjmením, datem narození a místem trvalého pobytu, popř. i jiným údajem podle zvláštního zákona²³⁴ a účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem²³⁵. V případě řízení s velkým počtem esenciálních účastníků je, podle závěru č. 35 poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 12. 6. 2006, možné z důvodu přehlednosti uvést jejich výčet v příloze rozhodnutí, ovšem s uvedením odkazu na tuto přílohu ve výrokové části.²³⁶ Pokud by správní orgán ve výrokové části uvedl kromě esenciálních účastníků i další účastníky, popř. zástupce esenciálních účastníků, přičemž údaje o nich budou správné a řádné, tak to v případě dodržení ostatních náležitostí nepůsobí nezákonnost či jinou vadu správního aktu.²³⁷

Použije-li správní orgán institut vyloučení suspenzivního účinku odvolání podle ustanovení § 85 odst. 2 SŘ, v němž se uvádí následující: „*Správní orgán může odkladný účinek odvolání vyloučit, a) jestliže to naléhavě vyžaduje veřejný zájem, b) hrozí-li vážná újma některému z účastníků, nebo c) požádá-li o to účastník; to neplatí, pokud by tím vznikla újma jiným účastníkům nebo to není ve veřejném zájmu.*“²³⁸, tak musí ve výrokové části rozhodnutí uvést výrok o jeho použití²³⁹ a v části odůvodnění ho řádně zdůvodnit²⁴⁰. Tento výrok není potřeba uvádět, jde-li o vyloučení odkladného účinku přímo ze zákona, např. podle ustanovení § 42 odst. 5. písm. a) ZSP v případě rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru z důvodů uvedených v ustanovení § 42 odst. 1 písm. a) až k)

²³³ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 341.

²³⁴ Ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²³⁵ Ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²³⁶ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 342.

²³⁷ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 342-343.

²³⁸ Ustanovení § 82 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²³⁹ Ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁴⁰ Ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

ZSP. V takovém případě stačí pouze v poučení uvést, že odvolání nemá odkladný účinek.²⁴¹

Ve výrokové části rozhodnutí rovněž může správní orgán uvést vedlejší ustanovení, čímž může konkretizovat obsah rozhodnutí. Mezi nejznámější vedlejší ustanovení patří: 1) příkazy (mody), 2) časové doložky, 3) podmínky a 4) výhrady.²⁴²

U příkazu se samozřejmě nejedná o příkaz ve smyslu § 150 SŘ, ale o určitá omezení, která jeho prostřednictvím ukládá správní orgán adresátovi, kterému bylo přiznáno určité oprávnění. Pozitivní právo často používá pro mody označení „podmínky“, což je velmi zmatečné a je to nutné nezaměňovat s podmínkami uvedenými pod bodem 3.²⁴³ Za praktický příklad uveďme již několikrát uvedené povolení stavebního záměru podle ustanovení § 197 NStZ, v němž sice je povolena stavba, ovšem zároveň jsou dány omezující podmínky.²⁴⁴

V případě časových doložek rozlišujeme: 1) suspenzivní (odkladné) časové doložky a 2) rezolutivní (rozvazující) časové doložky. Odkladné časové doložky váží nástup účinku správního rozhodnutí na uplynutí určité lhůty a rezolutivní časové doložky naopak váží uplynutí určité lhůty se zánikem účinnosti.²⁴⁵ Rezolutivní časová doložka (nebo rezolutivní časová podmínka) se tedy použije, je-li potřeba vydat správní rozhodnutí s časově omezeným účinkem a zároveň toto časové omezení neplyne přímo ze zákona.²⁴⁶ Nicméně samotná možnost časového omezení účinků správního rozhodnutí vyplývat ze zákona musí. Výjimkou jsou případy, kdy je vydání či nevydání správního rozhodnutí věcí správního uvážení, a případy, kdy se časové doložky týkají účinků příkazů vydávaných v rámci správního uvážení.²⁴⁷

²⁴¹ FIALA Zdeněk, Petr TOMEK a Pavel VETEŠNÍK. *Vzory podání a úkonů podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*. Olomouc: ANAG, 2021. Edice právo. 606 s. ISBN 978-80-7554-333-2. s. 296-297.

²⁴² HRABÁK, Jan. *Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 484 s. ISBN 978-80-7598-134-9. s. 224.

²⁴³ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 128-129. marg. č. 193.

²⁴⁴ Viz Kapitola 3.5. *Členění podle přínosu obsahu pro adresáta*, odst. 4

²⁴⁵ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 129. marg. č. 194.

²⁴⁶ Viz Kapitola 3.9. *Členění podle časového omezení*, odst. 1

²⁴⁷ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 129. marg. č. 194.

Podmínky dělíme rovněž na suspenzivní a rezolutivní a jejich důsledky jsou obdobné, jako u časových doložek. Rozdílem je to, že nejsou závislé pouze na plynutí času, ale i na jiných okolnostech.²⁴⁸

Výhradou si správní orgán vymezuje do budoucna právo zasáhnout do právních poměrů založených vydávaným rozhodnutím, kupříkladu změnit nebo odejmout dříve přiznané oprávnění. O výhradu se nejedná, pokud možnost takových zásahů vyplývá přímo ze zákona. Naopak, chce-li správní orgán použít výhradu v situaci, kdy přímo ze zákona nevyplývá, tak musí mít zákonné zmocnění.²⁴⁹

Co se týče konkrétní podoby výrokové části rozhodnutí, tak zatímco její konkrétní obsah řeší, tak její podobu, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návěti) a výrok (enunciát), nikoliv. Způsob členění je tedy vždy značně ovlivněn aplikační praxí a různé správní orgány používají různé varianty grafického a obsahového členění. Správní orgány často výrokovou část koncipují jako jedno dlouhé souvětí, v jehož úvodní části sdělí označení správního orgánu, esenciální účastníky a předmět řízení. Následně tato část končí slovy, „rozhodl takto“ nebo „vydal toto rozhodnutí“ a dvojtečkou. Po tomto návěti (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Nicméně podoba, pokud bude zachována srozumitelnost a jednoznačnost rozhodnutí, může být jakákoliv. Ovšem kdyby správní orgán vinou velmi špatného rozložení a grafické podoby dosáhl toho, že rozhodnutí jednoznačné a srozumitelné nebude, tak se jedná o vadu způsobující nepřezkoumatelnost rozhodnutí.²⁵⁰

5.2.2. Odůvodnění správního rozhodnutí

Odůvodnění správního rozhodnutí je jeden z hlavních prostředků ochrany subjektivních práv adresátů rozhodnutí a veřejného zájmu, jelikož umožňuje vhléd

²⁴⁸ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 130. marg. č. 195.

²⁴⁹ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8. s. 130. marg. č. 196.

²⁵⁰ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 340.

do skutečných důvodů, jež vedly k vydání rozhodnutí.²⁵¹ Podle ustanovení § 68 odst. 4 SŘ lze odůvodnění nevydat jen v případě, že prvoinstanční správní orgán vyhoví všem esenciálním účastníkům v plném rozsahu.²⁵² Ovšem toto ustanovení se na základě zásady legitimního očekávání uvedené v ustanovení § 2 odst. 4 SŘ nepoužije v případě, kdy by mělo být rozhodnuto jiným způsobem než v obdobných případech z dřívějška.²⁵³ Další výjimka z výjimky pak platí pro případ, kdy správní orgán použil k vydání rozhodnutí právní normu, v níž se nachází neurčitý právní pojem nebo správní uvážení.²⁵⁴

V odůvodnění jsou, podle ustanovení § 68 odst. 3 SŘ, ve vztahu k výroku uvedeny: 1) jeho důvody, 2) podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a 3) úvahy, kterými se správní orgán řídil při výkladu právních předpisů. Dále se podle daného ustanovení uvádí informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřeními k podkladům rozhodnutí.²⁵⁵ V případě, že podkladem pro rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou z důvodu ochrany utajovaných informací a jiných informací, na něž se vztahuje zákonem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti, uchovávány odděleně mimo spis, tak se v odůvodnění na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení, popř. není-li to možné, tak se pouze v obecné rovině uvedou skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.²⁵⁶

Obecně musí být odůvodnění rozhodnutí dostatečně jasné, určité a srozumitelné, přičemž pokud by tomu tak nebylo, tak by se jednalo o nezákonnou vadu. Takové rozhodnutí by pak mohlo být zrušeno pro nepřezkoumatelnost spočívající v jeho nesrozumitelnosti, nedostatku důvodů rozhodnutí nebo proto,

²⁵¹ SKULOVÁ Soňa a Lukáš POTĚŠIL. *Prostředky ochrany subjektivních práv ve veřejné správě – jejich systém a efektivnost*. Praha: C.H. Beck, 2017. 464 s. ISBN 978-80-7400-647-0. s. 134.

²⁵² Ustanovení § 68 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁵³ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 376.

²⁵⁴ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 275. marg. č. 920.

²⁵⁵ Ustanovení § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁵⁶ Ustanovení § 17 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

že je skutkový stav v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění.²⁵⁷

Zvláštní pozornost je potřeba věnovat odůvodnění ve vztahu k užití správního uvážení či výkladu neurčitého právního pojmu, jelikož je to nezbytné pro případnou přezkoumatelnost toho, zda-li správní orgán správní uvážení nezneužil, popř. nepřekročil jeho meze.²⁵⁸ Jen na základě takového odůvodnění pak lze zkoumat, zda-li bylo správní uvážení aplikováno zákonným způsobem.²⁵⁹ Kdyby takové odůvodnění zcela chybělo, tak by se jednalo o vadu způsobující nezákonnost z důvodu nepřezkoumatelnosti.²⁶⁰

Nakonec považujeme rovněž za důležité uvést, že v evropském právním prostředí je k řádnému odůvodnění rozhodnutí přistupováno, jakožto k nezbytné součásti práva na spravedlivý proces, což lze dovodit z ustanovení čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, přijaté ve Štrasburku dne 2. 10. 2013, dalších dokumentů Rady Evropy a judikatury Evropského soudu pro lidská práva.²⁶¹

5.2.3. Poučení účastníků správního rozhodnutí

Obdobně jako výroková část rozhodnutí musí být poučení vždy obligatorně v rozhodnutí uvedeno²⁶² a obsahuje informace: 1) zda-li je možné proti rozhodnutí podat odvolání (popř. jiný řádný opravný prostředek), 2) v jaké lhůtě je možno tak učinit, 3) od kterého dne se tato lhůta počítá, 4) který správní orgán o odvolání rozhoduje, 5) u kterého správního orgánu se odvolání podává²⁶³ a 6) v případě, že odvolání nemá suspenzivní účinek, tak rovněž poučení o této skutečnosti²⁶⁴.

²⁵⁷ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 374.

²⁵⁸ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 346.

²⁵⁹ KOŠINÁROVÁ, Barbora. *Správní uvážení a jeho přezkum*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. 162 s. ISBN 978-80-7502-560-9. s. 86.

²⁶⁰ KOŠINÁROVÁ, Barbora. *Správní uvážení a jeho přezkum*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. 162 s. ISBN 978-80-7502-560-9. s. 85.

²⁶¹ SKULOVÁ Soňa a Lukáš POTĚŠIL. *Prostředky ochrany subjektivních práv ve veřejné správě – jejich systém a efektivnost*. Praha: C.H. Beck, 2017. 464 s. ISBN 978-80-7400-647-0. s. 135.

²⁶² Ustanovení § 68 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁶³ Ustanovení § 68 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁶⁴ Ustanovení § 68 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

Povinnost poučení o odvolání rovněž vyplývá z obecné poučovací zásady správního řízení uvedené v ustanovení § 4 odst. 2 SŘ, v němž se uvádí, že: „*Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejích právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.*“²⁶⁵.

Pokud by správní orgán nad rámec povinně uváděných skutečností uvedl další skutečnosti, např. v jakém počtu se odvolání podávají nebo poučení o mimořádných opravných prostředcích, tak se nejedná o vadu.²⁶⁶ Naopak, pokud by bylo poučení nesprávné, neúplné či dokonce chybějící, tak se jedná o formální vadu a uplatní se zvláštní lhůty pro podání odvolání. Podle ustanovení § 83 odst. 2 SŘ je pak možné podat odvolání v subjektivní lhůtě 15 dnů od oznámení opravného usnesení, ovšem nejpozději v objektivní lhůtě 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.²⁶⁷

5.3. Formální náležitosti správního rozhodnutí

Správní rozhodnutí je zásadně vydáváno v písemné formě, pokud se nebude jednat o výjimku, kdy bude vydáno ústně, např. v případě uložení povinnosti příkazem na místě podle ustanovení § 150 odst. 5 SŘ.²⁶⁸ To obecně plyne ze zásady písemnosti uvedené v ustanovení § 15 odst. 1 SŘ, v němž se uvádí, že: „*Jednotlivé úkony v řízení se činí písemně, pokud zákon nestanoví jinak nebo pokud to nevyklučuje povaha věci...*“²⁶⁹.

Samotné formální náležitosti písemného vyhotovení rozhodnutí pak vychází z ustanovení § 69 odst. 1 a 2 SŘ, ze spisových řádů orgánů veřejné správy²⁷⁰ a dalších zákonů. V uvedeném ustanovení SŘ se dočteme, že mezi formální náležitosti patří: 1) označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem,

²⁶⁵ Ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁶⁶ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 376.

²⁶⁷ JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4. s. 377.

²⁶⁸ KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7. s. 169. marg. č. 248.

²⁶⁹ Ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁷⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 90.

2) označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, 3) číslo jednací, 4) datum vyhotovení, 5) otisk úředního razítka, 6) jméno, příjmení, funkce nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby a 7) uvedení jmen a příjmení všech účastníků.²⁷¹

Za příklad jiných označení stanovených zákonem uveďme usnesení, příkaz, povolení, licenci nebo výměr.²⁷² Pokud nastane situace, kdy je místo nějakého speciálního označení užito označení „rozhodnutí“ či naopak, tak se bude ve většině případů jednat pouze o zřejmou nesprávnost.²⁷³ V takovém případě správní orgán, který formálně vadné rozhodnutí²⁷⁴ vydal, podle ustanovení § 70 SŘ, pouze provede opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední.²⁷⁵ Co se týče označení orgánu, tak se vždy uvádí úplný název podle zvláštního právního předpisu a sídlo orgánu. Příkladem pro obce jejich název vyplývá z ustanovení § 111 a § 141 ZO.²⁷⁶

Tvorba čísla jednacího je upravena v ustanovení § 11 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů.²⁷⁷ Zde se dočteme, že: *„Číslo jednací obsahuje označení nebo zkratku označení veřejnoprávního původce, pořadové číslo zápisu dokumentu v základní evidenční pomůcce a označení určeného časového období, kterým je zpravidla kalendářní rok, popřípadě dále označení nebo zkratku označení organizační součásti veřejnoprávního původce nebo jiné znaky charakterizující skutečnosti související s dokumentem. Číslo jednací může být*

²⁷¹ Ustanovení § 69 odst. 1 a 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁷² POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5. s. 341. marg. č. 9.

²⁷³ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 354.

²⁷⁴ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 365.

²⁷⁵ Ustanovení § 70 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁷⁶ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 355.

²⁷⁷ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 277. marg. č. 932.

rovněž odvozeno ze spisové značky s uvedením pořadového čísla dokumentu ve spisu nebo čísla listu dokumentu ve spisu.²⁷⁸ Veřejnoprávní průvodce je pojmem zakotveným v ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů a rozumí se jím taxativně uvedení vykonavatelé veřejné správy, tedy územní samosprávné celky, bezpečnostní sbory, ozbrojené síly, organizační složky státu, vysoké školy a další.²⁷⁹ Pokud v písemném vyhotovení chybí číslo jednací, tak se jedná o formální vadu. Je-li rozhodnutí identifikovatelné z jiných údajů, přičemž ostatní náležitosti jsou dodrženy, tak nepůjde o natolik závažnou vadu, aby způsobila zrušení rozhodnutí. Obdobný přístup se užije, chybí-li datum vyhotovení rozhodnutí.²⁸⁰

Další náležitostí je otisk úředního razítka, což je pojmem značně problematickým, jelikož se v SŘ neuvádí, jde-li o razítko podle ustanovení § 5 a § 6 odst. 1 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZUSS“) nebo o razítko územního samosprávného celku podle ustanovení § 111 odst. 5 ZO v případě obcí, ustanovení § 70 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů v případě krajů nebo ustanovení § 15 odst. 5, § 82 odst. 2 a § 105 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů v případě hlavního města Prahy a jeho městských částí.²⁸¹ Pro vyřešení tohoto sporu musíme nahlédnout do daných ustanovení, přičemž se v ustanovení § 5 ZUSS dočteme, že malý státní znak (a tedy i úřední razítko, na kterém je vyobrazen) lze používat pouze na „... rozhodnutích a jiných listinách osvědčujících důležité skutečnosti, vydávaných při výkonu státní moci, který jim byl svěřen zákonem nebo na základě zákona...“²⁸², což znamená pouze při výkonu přímé a nepřímé státní správy. Naopak v ustanoveních o razítcích samosprávných celků se dočteme, že jejich

²⁷⁸ Ustanovení § 11 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů

²⁷⁹ Ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění pozdějších předpisů

²⁸⁰ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 277. marg. č. 933.

²⁸¹ MORÁVKOVÁ, Jitka. *K pojmu "úřední razítko"*. In: *Správní právo: odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, 1968-, roč. 48, č. 1-2. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2015. ISSN 2788-2241. s. 113-114.

²⁸² Ustanovení § 5 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů, ve znění pozdějších předpisů

razítka se použijí pouze v případě, kdy se nepoužije razítko podle ZUSS,²⁸³ z čehož *a contrario* vyplývá, že se použije pouze na rozhodnutích a jiných úkonech učiněných v samostatné působnosti.

Vzhledem k trendu elektronizace veřejné správy se písemnosti ve správním řízení, není-li potřeba doručení do vlastních rukou,²⁸⁴ přednostně doručují v elektronické formě do datové schránky.²⁸⁵ Elektronická forma rozhodnutí je pouze specifickou formou písemného rozhodnutí a musí tak dodržovat veškeré jeho náležitosti²⁸⁶ až na dvě výjimky. Namísto otisku úředního razítka se uvádí nápis „otisk úředního razítka“ a vlastnoruční podpis je nahrazen kvalifikovaným elektronickým podpisem²⁸⁷ podle ustanovení § 5 písm. a) ZED.

5.4. Procedurální náležitosti správního rozhodnutí

Procedurální náležitosti velmi úzce souvisí s kapitolou 3.4. Členění podle procesního režimu a spočívají v povinnosti správního orgánu vždy dodržet zákonem stanovený procesní postup.²⁸⁸

Převédeme-li zmíněné členění správních rozhodnutí na druhy procesního postupu, tak lze postupovat: 1) čistě podle SŘ, 2) podle zvláštního zákona se subsidiárním užitím SŘ, 3) podle zvláštního zákona bez subsidiárního užití SŘ nebo 4) bez zákonné procedury.²⁸⁹ Při každém procesním postupu je samozřejmě důležité vždy dbát na dodržení základních zásad správního řízení v souladu s výkladem uvedeným v kapitole 2.1. Zákonost správního rozhodnutí, jinak by nebyl naplněn znak zákonosti správního rozhodnutí.²⁹⁰

²⁸³ Ustanovení § 111 odst. zákona č. 128/2000 Sb., *o obcích*, ve znění pozdějších předpisů, ustanovení § 70 zákona č. 129/2000 Sb., *o krajích*, ve znění pozdějších předpisů a ustanovení § 15 odst. 5, § 82 odst. 2 a § 105 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., *o hlavním městě Praze*, ve znění pozdějších předpisů

²⁸⁴ Ustanovení § 19 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů

²⁸⁵ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 362-363.

²⁸⁶ FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6. s. 363.

²⁸⁷ FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6. s. 277. marg. č. 938.

²⁸⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 90.

²⁸⁹ Viz Kapitola 3.4. *Členění podle procesního režimu*, odst. 1

²⁹⁰ Viz Kapitola 2.1. *Zákonost správního rozhodnutí*, odst. 2-4

Nejsou-li dodrženy náležitosti zákonného procesního postupu, např. není-li umožněno účastníkovi nahlédnout do spisu nebo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, tak se jedná o vadu v proceduře, která zpravidla způsobuje nezákonnost správního rozhodnutí.²⁹¹ Nicméně, jak jsme již uvedli v kapitole 5.1. Kompetenční náležitosti, pokud správním orgánem není respektován zákonem stanovený způsob zahájení správního řízení, kupříkladu zahájí řízení *ex offo*, byť je ho možné zahájit pouze na žádost účastníka, tak se zcela určitě jedná o vadu způsobující nicotnost.²⁹²

²⁹¹ HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7. s. 95.

²⁹² Viz Kapitola 5.1. *Kompetenční náležitosti*, odst. 9

ZÁVĚR

Cílem naší práce bylo důkladně zanalyzovat a čtenáři přiblížit současný stav právního institutu správního rozhodnutí, identifikovat jeho případné problémy a doporučit legislativní opatření *de lege ferenda*. To vše za použití odborné vysokoškolské a právnícké literatury, odborných periodik, komentářů právních předpisů, judikatury a praktických příkladů.

V první kapitole jsme provedli komparaci výrazů „správní rozhodnutí“ a „správní akt“ a provedli historický exkurz do doby, kdy se jednalo o současném SŘ. Dále jsme se věnovali pojmu správního rozhodnutí, včetně jeho významu v *stricto sensu a largo sensu*. Na konci kapitoly jsme zdůraznili potřebu zachování tří základních atributů právního jazyka, tedy zachování jednoznačnosti, konstantnosti a srozumitelnosti terminologie, aby se minimalizovala právní nejistota a interpretativní rozpory, a doporučili jsme zde poměrně obecné, ovšem velmi potřebné opatření *de lege ferenda*, spočívající v provedení novelizací správněprávních předpisů za účelem naplnění těchto tří základních atributů právního jazyka v nejvyšší možné míře.

V kapitole druhé jsme představili specifické znaky správního rozhodnutí, jejichž souhrn jej odlišuje od ostatních činností veřejné správy s důrazem na znak zákonnosti, který jsme podrobně rozpracovali z pohledu ústavních právních předpisů, nynějšího SŘ i zvláštních právních předpisů správního práva.

Třetí kapitolu jsme vypracovávali se záměrem nabídnout čtenáři velmi podrobné seznámení se s možnostmi členění správního rozhodnutí, což jsme chtěli podpořit praktickými příklady ze současné právní úpravy. Právě důraz na uvedení praktických příkladů nám umožnil v rámci podkapitoly o členění správního rozhodnutí podle vztahu k právní pozici adresáta doporučit opatření *de lege ferenda* spočívající v úpravě zákonných ustanovení tak, aby bylo možné provést zpětvzetí žádosti pouze do vydání rozhodnutí správního orgánu v prvním instančním stupni. Důvodem je účelové jednání, ve kterém lze spatřovat jednání *in fraudem legis a contra bonos mores* spočívající v tom, že pokud žadatel obdrží negativní rozhodnutí, které mu na základě zákonného ustanovení zakazuje po určitou dobu podat novou žádost, přičemž ho řádně a včas napadne řádným opravným prostředkem, tak řízení pokračuje a on tedy může aplikovat institut

zpětvzetí žádosti. Tím docílí toho, že předchozí negativní rozhodnutí přestane existovat a tím pádem se ho žádná zákonná lhůta, v níž nemůže podat novou žádost týkat nebude. V poslední podkapitole páté kapitoly jsme se pak věnovali vybraným zvláštním druhům rozhodnutí, jejichž uvedení a přiblížení jsme považovali za důležité vzhledem k jejich hojnému výskytu v správněprávní praxi. Detailnost celé této kapitoly o druzích správního rozhodnutí nám umožnila ve zbylé části práce užívat pojmy v ní vysvětlené a lépe tak poukazovat na některé rozdíly a specifika v rámci vlastností a náležitostí správního rozhodnutí.

Ve čtvrté kapitole byly předmětem zájmu vlastnosti správního rozhodnutí a naší snahou bylo, na základě myšlenek českých správněprávních myslitelů, představit smysluplný a jednotný konstrukt těchto vlastností s důrazem na jejich vzájemnou provázanost a podmíněnost.

V poslední kapitole naší práce jsme se soustředili na náležitosti správního rozhodnutí a pokusili jsme se je provázat s nimi souvisejícími vadami. Rovněž jsme uvedli přiměřený počet praktických příkladů konkrétních vad, které byly řešeny v tuzemském právním prostředí, což opět umožnilo lepší pochopení problematiky a zároveň to nezatížilo práci nadbytečnými informacemi.

Závěrem tedy lze konstatovat, že naše práce splnila stanovené cíle a přinesla ucelený a komplexní pohled na problematiku správního rozhodnutí. Jsme přesvědčeni, že naše doporučení *de lege ferenda* mohou přispět k dalšímu zdokonalení tohoto právního institutu, byť i v současné podobě, vzhledem k jeho důležitosti a významu pro adresáta a jeho subjektivní práva i veřejnou správu jako celek, je velmi dobře a podrobně upraven. Rovněž věříme, že naše práce skutečně bude vzhledem ke své provázanosti a srozumitelnosti prospěšná pro naši akademickou obec, jakožto prostředek k hlubšímu pochopení tohoto důležitého aktu aplikace práva.

SEZNAM ZKRATEK

1. DŘ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
2. LZPS Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění pozdějších předpisů
3. NStZ Zákon č. 283/2021 Sb., *stavební zákon*, ve znění pozdějších předpisů
4. PZ Zákon č. 250/2016 Sb., *o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, ve znění pozdějších předpisů
5. SŘ Zákon č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů
6. SVZ zákon č. 115/1995 Sb., *o vinohradnictví a vinařství*, zrušen ke dni 28. května 2004
7. Ústava ČR Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, ve znění pozdějších předpisů
8. ZED Zákona č. 297/2016 Sb., *o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce*, ve znění pozdějších předpisů
9. ZO Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích*, ve znění pozdějších předpisů
10. ZSO Zákon č. 186/2013 Sb., *o státním občanství České republiky*, ve znění pozdějších předpisů
11. ZSP Zákon č. 361/2003 Sb., *o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*, ve znění pozdějších předpisů
12. ZSPr Zákon č. 361/2000 Sb., *o silničním provozu*, ve znění pozdějších předpisů
13. ZUSS Zákon č. 352/2001 Sb., *o užívání státních symbolů*, ve znění pozdějších předpisů
14. ŽZ Zákon č. 455/1991 Sb., *živnostenský zákon*, ve znění pozdějších předpisů

ZDROJE

Seznam použité literatury

1. FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Eva HORZINKOVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo trestní*. Praha: Leges, 2017. Student. 304 s. ISBN 978-80-7502-219-6.
2. FIALA Zdeněk, Kateřina FRUMAROVÁ, Pavel VETEŠNÍK, Martin ŠKUREK, Eva HORZINKOVÁ, Vladimír NOVOTNÝ, Olga SOVOVÁ a Lenka SCHEU. *Správní řád*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Praktický komentář. 884 s. ISBN 978-80-7598-797-6.
3. FIALA Zdeněk, Petr TOMEK a Pavel VETEŠNÍK. *Vzory podání a úkonů podle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*. Olomouc: ANAG, 2021. Edice právo. 606 s. ISBN 978-80-7554-333-2.
4. FRUMAROVÁ, Kateřina. *Nicotnost správního rozhodnutí*. Praha: Leges, 2014. Teoretik. 496 s. ISBN 978-80-7502-056-7.
5. FRUMAROVÁ, Kateřina, Tomáš GRYGAR, Olga POUPEROVÁ a Martin ŠKUREK. *Správní právo procesní*. Praha: C.H. Beck, 2021. Academia iuris. 538 s. ISBN 978-80-7400-827-6.
6. GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 8. aktualizované vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 341 s. ISBN 978-80-7380-838-9.
7. HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. 793 s. ISBN 978-80-7179-671-8.
8. HENDRYCH, Dušan, Miroslav BĚLINA, Josef FIALA, Pavel ŠÁMAL, Pavel ŠTURMA a Ivana ŠTENGLOVÁ. *Právnický slovník*. 3. podstatně rozšířené vydání. Praha: C.H. Beck, 2009. 1481 s. ISBN 978-80-7400-059-1.
9. HORÁKOVÁ, Monika a Maxim TOMOSZEK. *Vliv EU a Rady Evropy na správní řízení v ČR a v Polsku*. Brno: Tribun EU, 2010. 285 s. ISBN 978-80-7399-923-0.
10. HORZINKOVÁ, Eva a Zdeněk FIALA. *Správní právo hmotné: obecná část*. 3. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 224 s. ISBN 978-80-7502-353-7.

11. HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Student. 398 s. ISBN 978-80-7502-365-0.
12. HRABÁK, Jan. *Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. 484 s. ISBN 978-80-7598-134-9.
13. JEMELKA, Luboš, Klára PONDĚLÍČKOVÁ a David BOHADLO. *Správní řád: Komentář*. 5. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016. Beckova edice komentované zákony. 950 s. ISBN 978-80-7400-607-4.
14. KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. 573 s. ISBN 978-80-7400-820-7.
15. KOŠINÁROVÁ, Barbora. *Správní uvážení a jeho přezkum*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. 162 s. ISBN 978-80-7502-560-9.
16. PAVLÍČEK, Václav. *Ústavní právo a státověda, II. díl. Ústavní právo České republiky*. 3. vydání. Praha: Leges, 2020. Student. 1160 s. ISBN 978-80-7502-468-8.
17. POTĚŠIL Lukáš, Kateřina FRUMAROVÁ, Lukáš GLASER, David HEJČ, Anna CHAMRÁTHOVÁ, Pavel MATES, Miroslav MOCEK, Klára NORKOVÁ a Olga POUPEROVÁ. *Vzory podání a úkonů podle správního řádu s vysvětlivkami*. Praha: Leges, 2018. Praktik. 297 s. ISBN 978-80-7502-213-4.
18. POTĚŠIL, Lukáš, David HEJČ, Filip RIGEL a David MAREK. *Správní řád: Komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Beckovy komentáře. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5.
19. PRŮCHA, Petr. *Správní řád s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. Glosátor. 519 s. ISBN 978-80-7502-202-8.
20. SCHEU, Harald Christian. *Úvod do mezinárodního práva veřejného*. 2. doplněné vydání. Praha: Auditorium, 2019. 200 s. ISBN 978-80-87284-73-5.
21. SKULOVÁ Soňa a Lukáš POTĚŠIL. *Prostředky ochrany subjektivních práv ve veřejné správě – jejich systém a efektivnost*. Praha: C.H. Beck, 2017. 464 s. ISBN 978-80-7400-647-0.
22. SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 4., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 512 s. ISBN 978-80-7598-564-4.

23. VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. Praha: BOVA POLYGON, 2006. 1042 s. ISBN 978-80-7273-134-3.
24. WEYR, František. *Československé právo správní: část obecná (Organisace veřejné správy a řízení správní)*. Brno: Československý akademický spolek Právník, 1922. 148 s. publikace bez ISBN.

Seznam použitých periodik

1. GRYGAR, Tomáš. *Přestupková amnestie v novém zákoně o odpovědnosti za přestupky*. In: *Správní právo: odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, 1968-, roč. 50, č. 2. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017. ISSN 2788-2241. s. 73-86.
2. HOETZEL, Jiří. *Nauka o správních aktech: Zároveň studie k pojmu veřejné správy*. In: *Sborník věd právních a státních, 1901-1948*, roč. 7, řada Státovědecká, č. 10. Praha: Bursík a Kohout, 1907. 119 s. ISSN 1802-2383.
3. KOPECKÝ, Martin. *Význam materiální právní moci a rei iudicatae v právu správním*. In: *Právník: teoretický časopis pro otázky státu a práva*, 1861-, roč. 155, č. 10. Praha: Právnická jednota, 2016. ISSN 0231-6625. s. 843-862.
4. MORÁVKOVÁ, Jitka. *K pojmu "úřední razítko"*. In: *Správní právo: odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, 1968-, roč. 48, č. 1-2. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2015. ISSN 2788-2241. s. 106-114.
5. POUPEROVÁ, Olga. *Rozhodnutí správního orgánu a jeho platnost*. In: *Správní právo: odborný časopis pro oblast státní správy a správního práva*, 1968-, roč. 51, č. 8. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2018. ISSN 2788-2241. s. 510-524.

Seznam použitých právních předpisů

1. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, ve znění pozdějších předpisů
2. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., *Listina základních práv a svobod*, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., *o státní památkové péči*, ve znění pozdějších předpisů
4. Zákon č. 455/1991 Sb., *živnostenský zákon*, ve znění pozdějších předpisů

5. Zákon České národní rady č. 114/1992 Sb., *o ochraně přírody a krajiny*, ve znění pozdějších předpisů
6. Zákon č. 111/1998 Sb., *o vysokých školách*, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích*, ve znění pozdějších předpisů
8. Zákon č. 129/2000 Sb., *o krajích*, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 131/2000 Sb., *o hlavním městě Praze*, ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon č. 361/2000 Sb., *o silničním provozu*, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 352/2001 Sb., *o užívání státních symbolů*, ve znění pozdějších předpisů
12. Zákon č. 361/2003 Sb., *o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*, ve znění pozdějších předpisů
13. Zákon č. 256/2004 Sb., *o podnikání na kapitálovém trhu*, ve znění pozdějších předpisů
14. Zákon č. 499/2004 Sb., *o archivnictví a spisové službě*, ve znění pozdějších předpisů
15. Zákon č. 500/2004 Sb., *správní řád*, ve znění pozdějších předpisů
16. Zákon č. 280/2009 Sb., *daňový řád*, ve znění pozdějších předpisů
17. Zákon č. 186/2013 Sb., *o státním občanství České republiky*, ve znění pozdějších předpisů
18. Zákon č. 250/2016 Sb., *o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*, ve znění pozdějších předpisů
19. Zákon č. 297/2016 Sb., *o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce*, ve znění pozdějších předpisů
20. Zákon č. 269/2021 Sb., *o občanských průkazech*, ve znění pozdějších předpisů
21. Zákon č. 283/2021 Sb., *stavební zákon*, ve znění pozdějších předpisů
22. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 259/2012 Sb., *o podrobnostech výkonu spisové služby*, ve znění pozdějších předpisů

Seznam použité judikatury

1. Usnesení Ústavního soudu ze dne 28. 8. 2002, sp. zn. IV. ÚS 233/02.
2. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. července 2007, č. j. 8 Afs 59/2005-83.
3. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2009, č. j. 7 Afs 111/2009-64

Seznam použitých internetových zdrojů

1. Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly MV. *Změna názvu obce: postup a dopady*. In: Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 15.3.2019 [cit. 3.2.2024]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/soubor/postup-a-dopady-pri-zmene-nazvu-obce.aspx>>.
2. Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu. *Závěr č. 29 Rozhodnutí o odvolání proti usnesení*. In: Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 10.4.2006 [cit. 5.2.2024]. Dostupné z: <<https://www.mvcr.cz/soubor/29a-doc.aspx>>.